КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖАРАТЫЛЫШ РЕСУРСТАРЫ, ЭКОЛОГИЯ ЖАНА ТЕХНИКАЛЫК КӨЗӨМӨЛ МИНИСТРЛИГИ

МИНИСТЕРСТВО ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ, ЭКОЛОГИИ И ТЕХНИЧЕСКОГО НАДЗОРА КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

БУЙРУК
ПРИКАЗ

28-август 2026-ж

№ 01-01/329

г. Бишкек

Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын өнөр жайлык коопсуздук эрежелерин бекитүү жөнүндө

Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларын эксплуатациялоодо коопсуздукту камсыз кылуу жана авариялык кырдаалдардын тобокелдиктерин азайтуу максатында, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 3-мартындагы № 115 “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин айрым ченем жаратуу ыйгарым укуктарын мамлекеттик органдарга жана жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органдарына өткөрүп берүү жөнүндө” токтомуна ылайык, **буйрук кылам:**

1. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын өнөр жайлык коопсуздук эрежелери тиркемеге ылайык бекитилсин.

2. Өнөр жай коопсуздугун жөнгө салуу башкармалыгы:

- ушул буйрук катталгандан кийин үч жумушчу күндүн ичинде Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык аны расмий жарыялоо боюнча чараларды көрсүн;
- расмий жарыяланган күндөн тартып үч жумушчу күндүн ичинде буйруктун көчүрмөсүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестрине киргизүү үчүн жөнөтсүн;
- буйрук күчүнө кирген күндөн тартып үч жумушчу күндүн ичинде буйруктун көчүрмөсүн маалымат үчүн Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясына жөнөтсүн.

3. Бул буйрук расмий жарыяланган күндөн тартып он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Бул буйруктун аткарылышын контролдоо министрдин орун басары А.Т. Турсуниязовго жүктөлсүн.

Об утверждении Правил промышленной безопасности складов нефти и нефтепродуктов

В целях обеспечения безопасности и снижения рисков аварийных ситуаций при эксплуатации складов нефти и нефтепродуктов, в соответствии с постановлением Кабинета Министров Кыргызской Республики «О делегировании отдельных нормотворческих полномочий Кабинета Министров Кыргызской Республики государственным органам и исполнительным органам местного самоуправления» от 3 марта 2023 года № 115, **приказываю:**

1. Утвердить Правила промышленной безопасности складов нефти и нефтепродуктов согласно приложению.

2. Управлению регулирования промышленной безопасности:

- в течение трех рабочих дней после регистрации настоящего приказа в соответствии с законодательством Кыргызской Республики принять меры по его официальному опубликованию;

- в течение трех рабочих дней со дня его официального опубликования, направить копию приказа в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики;

- копию настоящего приказа, в течение трех рабочих дней со дня его вступления в силу, направить в Администрацию Президента Кыргызской Республики для информации.

3. Настоящий приказ вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

4. Контроль за исполнением настоящего приказа возложить на заместителя министра А.Т. Турсуниязова.

Министр **А.Т. Токтобаев**

Макулдашылды:

Министрдин биринчи орун басары	Ж.К. Сейдалиев
Министрдин орун басары	А.Т. Турсуниязов
ЧУКБ башчысы	Н.М. Казакбаев
ӨКЖБ башчысы	И.В. Гильфанов
ДКБ башчысы	А.К. Зарлыкова
Гл. специалист ОДО	Г.М. Кенжешова

Приложение
к приказу МПРЭТН КР
№01-01/329 от 28.08. 2026г.

Правила промышленной безопасности складов нефти и нефтепродуктов

Глава 1. Общие положения

1. Настоящие Правила промышленной безопасности складов нефти и нефтепродуктов (далее - Правила) разработаны в соответствии с Законом Кыргызской Республики «О промышленной безопасности опасных производственных объектов», в целях обеспечения безопасности и снижения рисков аварийных ситуаций при эксплуатации складов нефти и нефтепродуктов.

2. Правила устанавливают требования промышленной безопасности к проектированию, строительству, монтажу, реконструкции и эксплуатации опасных производственных объектов складов нефти и нефтепродуктов.

3. Требования настоящих Правил распространяются на обеспечение промышленной безопасности следующих опасных производственных объектов складов нефти и нефтепродуктов:

– площадки нефтебаз по хранению и перевалке нефти и нефтепродуктов;

– резервуарные парки и наливные станции магистральных нефтепроводов и нефтепродуктопроводов;

– товарно-сырьевые парки центральных пунктов сбора нефтяных месторождений, нефтеперерабатывающих производств;

– склады горюче-смазочных материалов, входящих в состав промышленных предприятий и организаций.

4. Правила не применяются к объектам хранения нефтепродуктов, имеющих упругость паров выше 93,3 килопаскаля при температуре 20 градусов Цельсия (сжиженные углеводородные газы, сжиженный природный газ, широкая фракция легких углеводородов).

5. В настоящих Правилах используются следующие понятия и определения:

склады нефти и нефтепродуктов - производственные объекты (нефтебазы, резервуарные парки, склады и др.), предназначенные для приемки, хранения и отпуска нефти и нефтепродуктов;

опасные производственные объекты складов нефти и нефтепродуктов - объекты складов нефти и нефтепродуктов, представляющие потенциальную опасность для жизни и здоровья людей, их имущества, природной среды, которая может реализоваться в случае аварии;

железнодорожная сливоналивная эстакада - сооружение у специальных железнодорожных путей, оборудованное сливоналивными устройствами, обеспечивающее выполнение операций по сливу нефти и нефтепродуктов из железнодорожных цистерн или их наливу;

автомобильная сливоналивная станция - сооружение, оборудованное сливоналивными устройствами, обеспечивающее выполнение операций по сливу или наливу нефти и нефтепродуктов в автомобильные цистерны;

насосная установка (станция) - комплекс оборудования (насосы, двигатели во взрывозащищенном исполнении, трубопроводы, арматура, системы автоматики), предназначенный для перекачки, слива/налива и внутрискладских перемещений нефти и нефтепродуктов;

специализированная организация – организация, специализирующееся на выполнении работ по монтажу, демонтажу, техническому обслуживанию, ремонту объектов складов нефти и нефтепродуктов, располагающая техническими средствами и квалифицированными специалистами, аттестованными в установленном порядке.

Глава 2. Требования к опасным производственным объектам складов нефти и нефтепродуктов

§ 1. Железнодорожные сливоналивные эстакады

6. Проектирование, эксплуатация и ремонт железнодорожных сливоналивных эстакад должны проводиться в соответствии с нормами и правилами в области промышленной безопасности, разработанных в соответствии с требованиями части 2 статьи 3 Закона Кыргызской Республики «О промышленной безопасности опасных производственных объектов», и настоящими Правилами.

7. Прием и отгрузка нефти и нефтепродуктов в железнодорожные цистерны должны осуществляться через специально оборудованные сливоналивные устройства, обеспечивающие безопасное проведение сливоналивных операций.

8. Сливоналивные эстакады должны быть оборудованы исправными откидными мостиками для переходов на цистерну. Откидные мостики в местах соприкосновения с металлической поверхностью цистерны должны иметь прокладки из неискрящего материала и быть устойчивыми к разрушению парами нефтепродуктов.

9. Торможение цистерн тормозными башмаками, изготовленными из материала, дающего искрение, на участках слива-налива не допускается.

10. Налив нефтепродуктов в железнодорожные цистерны должен осуществляться по бесшланговой системе шарнирно сочлененных или телескопических устройств, оборудованных автоматическими ограничителями налива. При наливе светлых нефтепродуктов должна обеспечиваться герметичность их налива с отводом паров в газосборную систему.

11. Налив светлых нефтепродуктов, производимый через одно и то же наливное устройство, должен осуществляться с обеспечением мер, исключающих смешение продуктов.

Для авиационных топлив при их отпуске потребителю должны применяться отдельные наливные устройства.

12. Сливоналивные железнодорожные эстакады для нефтепродуктов (за исключением высоковязких нефтепродуктов, в том числе мазута, гудрона, битума) должны быть оборудованы устройствами нижнего герметизированного слива. Допускается слив светлых нефтепродуктов через герметичные верхние сливные устройства.

Слив авиационных топлив должен производиться через нижние сливные устройства в отдельные резервуары для последующего отстаивания и удаления из них свободной (подтоварной) воды.

13. Система трубопроводов должна быть выполнена таким образом, чтобы обеспечить полное освобождение трубопроводов после запорной арматуры от остатков наливаемого или сливаемого продукта.

Коллекторы и продуктопроводы должны быть снабжены дренажными устройствами и (или) насосами со сбросом дренируемого продукта в закрытую герметичную систему сбора и утилизации или в специальное техническое устройство, обеспечивающее герметичный прием дренируемого продукта.

14. Для выполнения операций по аварийному освобождению неисправных цистерн от нефтепродуктов должны быть предусмотрены специальные места для их освобождения.

15. Для сбора и отвода загрязненных нефтепродуктами атмосферных осадков, а также для смыва пролитых нефтепродуктов зона слива и налива должна иметь твердое бетонное покрытие, оборудованное устройствами отвода в дренажную систему. Рельсы в этой зоне должны прокладываться на железобетонных шпалах. Твердое покрытие должно быть водонепроницаемым, ограждаться по периметру бортиком высотой не менее 0,2 метра и иметь уклоны не менее 2 процентов для стока жидкости к приемным устройствам (лоткам, колодцам, приямкам).

16. Загрязненный продукт из дренажной емкости должен быть направлен в емкости-резервуары для отделения воды от нефтепродуктов или в емкости-резервуары для отработанных нефтепродуктов.

17. На сливоналивных эстакадах должны быть установлены быстродействующие отключающие запорные и (или) отсекающие устройства (автоматические устройства).

Налив должен автоматически прекращаться при:

– выдаче заданной нормы нефти и нефтепродуктов;

– достижении предельного уровня заполнения железнодорожной цистерны;

– нарушении целостности цепи заземления железнодорожной цистерны.

18. На трубопроводах, по которым поступают на эстакаду легковоспламеняющиеся и горючие жидкости (далее - ЛВЖ и ГЖ соответственно), должны быть установлены запорные устройства для отключения этих трубопроводов при возникновении аварии на эстакаде. Управление указанными устройствами должно осуществляться по месту их установки и (или) дистанционно (с безопасного расстояния).

19. Максимальная безопасная скорость налива нефти и нефтепродуктов должна приниматься с учетом свойств наливаемого продукта, диаметра трубопровода наливного устройства, материала трубопровода.

20. Ограничение максимальной скорости налива нефти и нефтепродуктов до безопасных пределов должно обеспечиваться регулированием их расхода посредством запорно-регулирующей арматуры на линии подачи нефти или нефтепродукта к железнодорожной эстакаде, или перепуском части продукта во всасывающий трубопровод насоса, или установкой частотно-регулируемого электропривода насоса. Автоматическое регулирование расхода продукта должно производиться при ограничении максимального давления в напорном трубопроводе подачи продукта на наливную железнодорожную эстакаду.

21. Для исключения образования взрывоопасных смесей в системах трубопроводов и коллекторов слива и налива нефтепродуктов при проведении ремонтных работ следует предусматривать подвод к ним инертного газа или пара с использованием оборудования и (или) стационарных линий, предназначенных для удаления из этих систем горючих веществ. Данное требование не распространяется на склады авиатоплив.

22. Сливные лотки приемно-сливной эстакады для мазутов, гудронов и битумов (далее - ПСЭ) должны быть выполнены из негорючих материалов, перекрыты металлическими решетками, съемными крышками и оборудованы средствами подогрева слитого топлива.

Для вновь проектируемых эстакад слива вязких нефтепродуктов (мазутов, гудронов и битумов) следует предусматривать закрытые системы слива.

23. Приемные емкости ПСЭ складов мазута должны быть оборудованы средствами измерения температуры и уровня, сигнализаторами предельных значений уровня, вентиляционными патрубками, средствами подогрева слитого мазута, перекачивающими насосами и подъемными сооружениями. Приемные емкости должны иметь защиту от перелива.

24. Разогрев застывающих и высоковязких нефтепродуктов в железнодорожных цистернах, сливоналивных устройствах должен производиться паром, нефтепродуктом, нагретым циркуляционным способом или электроподогревом не выше 90 градусов Цельсия.

При использовании электроподогрева электроподогреватели должны иметь взрывозащищенное исполнение.

Для разогрева авиационных масел следует применять насыщенный водяной пар, подаваемый в циркуляционную систему, или переносные пароперегреватели.

25. При проведении сливоналивных операций с нефтепродуктами, температура вспышки паров которых ниже 61 градуса Цельсия, применение электроподогрева не допускается.

26. При использовании переносных подогревателей непосредственный контакт теплоносителя с нефтепродуктом не допускается.

27. При использовании переносных пароподогревателей давление пара в подогревателе должно соответствовать показателям, установленным в технической документации (паспорте) пароподогревателя.

28. Разогрев нефтепродуктов в железнодорожных цистернах переносными электрическими подогревателями должен производиться только с применением циркуляционного нагрева в выносном подогревателе (теплообменнике).

29. При использовании переносных электрических подогревателей они должны быть оснащены блокировочными устройствами, отключающими их при снижении уровня жидкости над нагревательным устройством ниже 500 мм.

30. Переносные паровые змеевики и переносные электрические подогреватели должны быть включены только после их погружения в нефтепродукт на глубину не менее 500 мм от уровня верхней кромки подогревателя. Прекращение подачи пара и отключение электроэнергии должны производиться до начала слива.

31. Устройство установки нижнего слива (налива) нефти и нефтепродуктов должно соответствовать технической документации организации-изготовителя на установки нижнего слива (налива) нефти и нефтепродуктов для железнодорожных вагонов-цистерн.

32. Налив нефти и светлых нефтепродуктов свободно падающей струей не допускается. Расстояние от конца наливной трубы до нижней образующей цистерны не должно превышать 200 мм.

33. На сливоналивных железнодорожных эстакадах, предназначенных для слива-налива нефти и светлых нефтепродуктов, должны быть установлены датчики загазованности рабочей зоны.

Слив и налив должен автоматически прекращаться при достижении загазованности воздушной среды выше 50 процентов объемных от нижнего концентрационного предела распространения пламени (далее - НКПРП).

Установка датчиков загазованности подлежит обоснованию в проектной документации в соответствии с техническими характеристиками приборов, указанных в паспортах организации-изготовителя.

34. Для вновь проектируемых складов нефти и нефтепродуктов налив светлых нефтепродуктов в железнодорожные цистерны следует предусматривать с применением систем автоматизации.

35. Сливоналивные эстакады для нефти и нефтепродуктов должны быть защищены от прямых ударов молнии.

Защита железнодорожной эстакады от прямых ударов молнии и вторичных ее проявлений в зоне слива-налива нефти и нефтепродуктов должна осуществляться молниеприемниками.

36. Для предупреждения возможности накопления зарядов статического электричества и возникновения опасных разрядов при выполнении технологических сливоналивных операций с нефтепродуктами должно быть предусмотрено заземление цистерн, трубопроводов, наливных устройств, а также ограничение скорости налива в начальной и конечной стадиях налива.

§ 2. Автомобильные сливоналивные станции

37. Проектирование, эксплуатация и ремонт автомобильных сливоналивных станций должны проводиться в соответствии с нормами и правилами в области промышленной безопасности, разработанных в соответствии с требованиями части 2 статьи 3 Закона Кыргызской Республики «О промышленной безопасности опасных производственных объектов», и настоящими Правилами.

38. Наливная станция или пункт налива должны включать помещения пункта управления, площадки налива автомобильных цистерн, на которых расположены посты налива и наливные устройства.

39. Посты налива должны быть оборудованы установками автоматизированного налива с управлением из пунктов управления, а также по месту их установки.

40. При осуществлении операций налива ЛВЖ и ГЖ не допускается самопроизвольное движение сливоналивных устройств.

41. Для налива ЛВЖ с упругостью паров от 66,65 килопаскаля сливоналивные устройства должны снабжаться устройствами отвода паров.

42. Налив нефтепродуктов в автомобильные цистерны должен осуществляться по бесшланговой системе шарнирно сочлененных или телескопических устройств, оборудованных автоматическими ограничителями налива. Допускается применение гибких шлангов для налива нефтепродуктов при обосновании в проектной документации. Расстояние от конца наливной трубы до нижней образующей цистерны не должно превышать 200 мм.

43. Наконечник наливной трубы должен быть изготовлен из материала, исключающего искрообразование при ударе с цистерной. Конструкция наконечника должна исключать вертикальное падение и разбрызгивание струи продукта в начале налива.

44. В целях исключения перелива нефтепродукта через край горловины цистерны следует применять ограничители уровня налива, позволяющие автоматически прекращать налив при достижении заданного значения.

45. При окончании налива должны быть предусмотрены меры, обеспечивающие полное освобождение наливной трубы от продукта и исключающие возможность его пролива на цистерну.

46. Для сбора остатков продукта, стекающих с наливной трубы при ее извлечении из цистерны, наливное устройство должно быть оснащено специальным клапаном и (или) каплесборником.

47. На сливоналивных устройствах, элементы которых соединены шарнирами с сальниковыми уплотнениями, изготовленными из неметаллических материалов, каждую смену необходимо визуально проверять заземления, не допуская нарушения целостности единого контура, с указанием результатов осмотра в журнале приема-передачи смены. При обнаружении нарушения целостности единого контура заземления эксплуатация сливоналивных устройств не допускается.

48. Для нижнего налива авиационного топлива в автомобильные цистерны (топливозаправщик) следует применять соединительные шарнирно сочлененные трубы из алюминия, исключающие искрообразование при стыковке с фланцем автомобильной цистерны.

Применение гибких шлангов для нижнего налива авиационного топлива в автомобильные цистерны (топливозаправщик) подлежит обоснованию в проектной документации. При выборе гибких шлангов должны учитываться требования технических документов организации-изготовителя.

49. На пункте налива авиационного топлива необходимо предусматривать устройства для герметичного нижнего налива с автоматическим прекращением подачи топлива после достижения предельного уровня налива автомобильной цистерны (топливозаправщика).

В системе налива авиационного топлива должно быть предусмотрено аварийное дистанционное (ручное) отключение насоса.

Верхний налив авиационных топлив не допускается.

50. На сливоналивных станциях и пунктах слива-налива нефти и светлых нефтепродуктов должны быть установлены сигнализаторы довзрывных концентраций паров нефти и нефтепродуктов.

51. При превышении концентрации паров нефтепродуктов на площадках сливоналивных станций и пунктов слива-налива более 20 процентов объемных от НКПРП должны быть установлены блокировки по прекращению операций слива-налива и сигнализация, оповещающая о запрете запуска двигателей автомобилей.

52. Не допускается запуск двигателей автомобильных цистерн, находящихся на площадке, в случаях пролива нефтепродукта до полной уборки пролитого нефтепродукта.

53. Автомобильные наливные станции должны быть оборудованы специальными устройствами (светофорами, шлагбаумами или другими средствами, ограничивающими несогласованное движение транспорта) для предотвращения выезда заполненных нефтепродуктами автомобильных цистерн с опущенными в их горловины наливными устройствами.

54. Автомобильные цистерны, стоящие под сливом-наливом на автомобильных наливных станциях, пунктах, должны быть заземлены. При отсутствии замкнутой электрической цепи "заземляющее устройство - автомобильная цистерна" автомобильные сливоналивные станции и пункты должны быть оборудованы блокировкой, исключающей возможность запуска насосов для перекачки нефтепродуктов.

55. Для исключения накопления зарядов статического электричества при выполнении сливоналивных операций с нефтепродуктами должно быть предусмотрено заземление цистерн, трубопроводов, наливных устройств, а также ограничение скорости налива в начальной и конечной стадиях налива.

56. Водителям автомобильных цистерн, выполняющим операции слива-налива, не допускается находиться на сливоналивных станциях и пунктах слива-налива нефти и светлых нефтепродуктов в одежде из синтетических и шерстяных материалов.

§ 3. Резервуарные парки

57. Хранение нефти и нефтепродуктов в заглубленных и подземных резервуарах для вновь строящихся и реконструируемых опасных производственных объектов складов нефти и нефтепродуктов не допускается.

58. Выбор типа резервуара для хранения нефти и нефтепродуктов (резервуар со стационарной крышей без понтона (далее - РВС); резервуар со стационарной крышей с понтоном (далее - РВСП); резервуар с плавающей крышей (далее - РВСПК) осуществляется в зависимости от физико-химических свойств и показателей взрывоопасности хранимых продуктов.

59. Для исключения образования взрывоопасной концентрации паров, а также для сокращения потерь нефти и нефтепродуктов РВС необходимо оборудовать техническими системами и средствами, предотвращающими образование взрывоопасных смесей и возможность взрыва внутри резервуара (газоуравнительные системы, системы улавливания и рекуперации паров, системы подачи инертных сред - создание азотной "подушки", применение газовой подушки, применение общей газоуравнительной линии со сбросом газовой среды через гидрозатвор на свечу рассеивания в атмосферу).

Технические решения по применению систем и средств для предотвращения образования взрывоопасных смесей принимаются с учетом показателей пожаровзрывоопасности нефтепродуктов, регламентированных режимов хранения, проведения операций приема и откачки продуктов хранения.

Резервуары для хранения различных видов мазута не требуется оборудовать системами и средствами для предотвращения образования взрывоопасных смесей.

60. Для площадочных опасных производственных объектов магистрального трубопроводного транспорта для аварийного сброса

необходимо применять резервуары без понтона, системы улавливания и рекуперации паров. Резервуары для аварийного сброса нефти и нефтепродуктов должны быть оборудованы дыхательными и предохранительными клапанами.

61. При оснащении резервуаров газоуравнительной системой следует предусматривать средства дистанционного отключения каждого резервуара от этой системы в случае его аварийного состояния в целях недопущения развития аварии по газоуравнительной системе.

При оснащении резервуарных парков газоуравнительной системой не допускается объединять ею резервуары с автомобильными бензинами и авиационными бензинами (топливом для реактивных двигателей).

62. При применении стальных резервуаров с защитной стенкой (типа "стакан в стакане") должен быть обеспечен контроль утечек продукта в межстенное пространство по прямому (утечки) или косвенному (загазованность) параметру. При обнаружении нарушения герметичности основного резервуара он должен быть выведен из эксплуатации.

63. Стальные вертикальные резервуары в зависимости от их назначения должны быть оснащены:

– приемо-раздаточными патрубками с запорной арматурой;

– дыхательной и предохранительной арматурой с огнепреградителями;

– устройствами для отбора проб и удаления подтоварной воды;

– приборами контроля и сигнализации;

– устройствами для подогрева высоковязких и застывающих нефтей и нефтепродуктов;

– системами противопожарной защиты;

– вентиляционными патрубками;

– устройствами молниезащиты, заземления и защиты от статического электричества.

Полный комплект устанавливаемых на резервуаре устройств и оборудования, а также схема их расположения подлежат пояснению в проектной документации.

64. Резервуары для авиационных топлив на топливозаправочных комплексах должны быть оборудованы плавающими устройствами для верхнего забора топлива.

Не допускается хранить авиационные топлива на топливозаправочных комплексах в РВСПК и (или) понтоном.

Резервуары не должны быть оборудованы газоуравнительной системой и системой улавливания и рекуперации паров.

65. Устанавливаемое на резервуарах для хранения нефти и нефтепродуктов оборудование, арматура и приборы контроля, сигнализации и защиты должны обеспечивать безопасную эксплуатацию резервуаров при:

– наполнении, хранении и опорожнении;

– зачистке и ремонте;
– отстое и удалении подтоварной воды;
– отборе проб;
– замере уровня, температуры, давления.

66. Каждый резервуар, введенный в эксплуатацию, должен соответствовать проектной документации, иметь технический паспорт, в котором указан его порядковый номер согласно технологической схеме резервуарного парка, нанесенный также на корпус резервуара.

67. Производительность наполнения (опорожнения) резервуаров не должна превышать суммарной пропускной способности установленных на резервуаре дыхательных и предохранительных устройств.

68. Максимальная производительность наполнения (опорожнения) для РВСПК и (или) понтоном ограничивается допустимой скоростью движения понтона (плавающей крыши), которая не должна превышать для резервуаров емкостью до 30 000 м^3 - 6 метров в час, для резервуаров емкостью свыше 30 000 м^3 - 4 метра в час. При этом скорость понтона при сдвиге не должна превышать 2,5 метра в час.

69. Перепад между атмосферным давлением и давлением в резервуарах должен поддерживаться установленной дыхательной и предохранительной арматурой. Дыхательная арматура должна выбираться в зависимости от типа резервуара и хранимого продукта.

70. При установке на резервуарах гидравлических клапанов последние должны быть заполнены трудноиспаряющейся, некристаллизующейся, неполимеризующейся и незамерзающей жидкостью.

71. Для обеспечения нормальной работы дыхательных клапанов в зимний период необходимо регулярно очищать их от инея в целях недопущения уменьшения их пропускной способности. Сроки между осмотрами устанавливаются в технической документации организации-изготовителя.

72. На резервуарах, оборудованных дыхательными клапанами, должны устанавливаться предохранительные клапаны. Дыхательные и предохранительные клапаны устанавливаются на патрубках.

73. Материал уплотнителей (затворов) понтонов и плавающих крыш должен выбираться с учетом совместимости с хранимым продуктом, газонепроницаемости, старения, прочности, температуры окружающей среды.

74. Трубопроводная обвязка резервуаров и насосов должна обеспечивать возможность перекачки продуктов из одного резервуара в другие в случае аварии. Для аварийного освобождения резервуары для хранения ЛВЖ и ГЖ оснащаются запорной арматурой. Применение запорной арматуры с дистанционным управлением устанавливается в проектной документации. Управление запорной арматурой с дистанционным управлением производится из операторной, а также из

мест, доступных и безопасных для обслуживания в аварийных условиях. Время срабатывания арматуры устанавливается в проектной документации.

75. Свеча рассеивания для сброса паров нефти и нефтепродуктов должна обеспечивать условия рассеивания газа, исключающие образование взрывоопасных концентраций в зоне размещения технологического оборудования, зданий и сооружений. Место размещения и высота свечи рассеивания должны определяться в проектной документации.

76. Резервуары для нефти и нефтепродуктов должны быть оснащены контрольно-измерительными приборами в соответствии с проектной документацией.

77. Для удаления подтоварной воды из вертикальных цилиндрических резервуаров, предназначенных для хранения нефти и нефтепродуктов, должна быть предусмотрена система дренирования подтоварной воды.

При хранении нефтепродуктов в резервуарах не допускается наличие подтоварной воды выше минимального уровня, обеспечиваемого устройством для дренажа воды.

78. В целях предотвращения переполнения системы дренирования при автоматическом сбросе подтоварной воды должна быть выполнена блокировка, исключающая переполнение приемной емкости.

79. Для вновь строящихся и реконструируемых резервуаров со светлыми нефтепродуктами необходимо предусматривать стационарные пробоотборники, расположенные внизу.

Ручной отбор проб светлых нефтепродуктов через люк на крыше резервуара не допускается.

Не допускается выполнять указанные операции во время грозы, а также во время закачки или откачки продукта.

80. Контроль уровня нефтепродуктов в резервуарах должен осуществляться контрольно-измерительными приборами.

81. Резервуарные парки хранения нефти и светлых нефтепродуктов должны оснащаться средствами автоматического контроля и обнаружения утечек нефтепродуктов и (или) их паров в обваловании резервуаров. Все случаи обнаружения утечек в обваловании резервуаров нефтепродуктов и (или) их паров должны регистрироваться приборами с выводом показаний в помещение управления (операторную) и документироваться.

Технические решения, количество и порядок размещения приборов обнаружения в обваловании резервуаров нефтепродуктов и (или) их паров должны приниматься в зависимости от вида хранящихся нефтепродуктов, условий их хранения, объема единичных емкостей резервуаров и порядка их размещения в составе склада.

82. На площадках резервуарных парков хранения светлых нефтепродуктов в районе запорно-регулирующей арматуры узла подключения склада (парка), расположенного за пределами обвалования, должны устанавливаться приборы обнаружения утечек нефтепродуктов и (или) их паров.

Количество приборов обнаружения нефтепродуктов и (или) их паров должно выбираться в зависимости от площади, занимаемой узлом, и устанавливаться в проектной документации в соответствии с техническими характеристиками приборов, указанными в паспортах организации-изготовителя.

83. При хранении высоковязких и застывающих нефтепродуктов должен быть предусмотрен их подогрев. Вид теплоносителя и способ подогрева выбирается в зависимости от вида хранимого или перекачиваемого продукта, его физико-химических свойств и показателей пожаровзрывоопасности, климатических условий, типа резервуаров для хранения.

84. Резервуары для мазута должны быть оборудованы устройствами подогрева мазута. При расположении внутри резервуара парового разогревающего устройства снаружи резервуара должны быть предусмотрены штуцеры для дренажа и воздушника с запорными устройствами для дренирования конденсата и отвода воздуха в период пуска.

Температура подогрева мазута в резервуарах должна быть ниже температуры вспышки его паров в закрытом тигле не менее чем на 15 градусов Цельсия и не превышать 90 градусов Цельсия. Температура подогреваемого в резервуаре нефтепродукта должна постоянно контролироваться с регистрацией показаний в помещении управления (операторной) и документироваться.

В резервуарах, оборудованных змеевиковыми подогревателями, не допускается подогрев мазута при уровне жидкости над подогревателями менее 500 мм.

85. Подогреватели должны быть изготовлены из стальных бесшовных труб.

86. При хранении в резервуарах нефти, мазута и других высоковязких нефтепродуктов для предотвращения накопления осадков может применяться система размыва.

87. Установка электрооборудования, не связанного с эксплуатацией резервуаров, и транзитная прокладка электрокабельных линий внутри обвалования резервуаров не допускаются.

88. Запорные устройства, установленные непосредственно у резервуара, должны дублироваться установкой запорных устройств на технологических трубопроводах вне обвалования.

Узлы задвижек вне обвалования должны обеспечивать необходимые технологические переключения, а также возможность надежного отключения каждого резервуара. Применение арматуры с дистанционным управлением (электро-, пневмо- или гидроприводной) определяется условиями технологического процесса перекачки.

Для вновь проектируемых резервуаров управление приводами запорной арматуры должно быть дистанционным из помещения управления (операторной) и по месту ее установки.

89. Общее освещение резервуарных парков должно осуществляться прожекторами.

Прожекторные мачты должны устанавливаться на расстоянии не менее 10 м от резервуаров, но вне зоны обвалования или ограждающих стен.

90. Нефтепродукты должны подаваться в резервуар без разбрызгивания, распыления или бурного перемешивания для обеспечения электростатической безопасности (за исключением случаев, когда технологией предусмотрено перемешивание и обеспечены специальные меры электростатической безопасности).

При заполнении порожнего резервуара нефть (нефтепродукты) должна подаваться со скоростью не более 1 м в секунду до момента заполнения приемного патрубка или до всплытия понтона (плавающей крыши).

91. Все технологические операции по приему, хранению и отгрузке нефти и нефтепродуктов в резервуарных парках должны проводиться в соответствии с требованиями производственных инструкций (технологических карт), и настоящих Правил.

92. В процессе эксплуатации резервуаров необходимо обеспечивать осмотр их технического состояния, техническое обслуживание, ремонт и техническое диагностирование в соответствии с требованиями организации-изготовителя, указанными в технической документации, с учетом требований настоящих Правил.

93. При внутреннем осмотре резервуаров, колодцев управления задвижками и других сооружений при наличии в них паров нефтепродуктов следует использовать изолирующие средства защиты органов дыхания.

§ 4. Складские здания и сооружения для хранения нефтепродуктов в таре

94. Размещение складских зданий и сооружений для хранения нефтепродуктов в таре должно соответствовать требованиям законодательства о градостроительной деятельности, проектной документации и настоящих Правил.

95. Хранение нефтепродуктов в таре должно осуществляться в специальных зданиях и сооружениях, под навесами и на открытых площадках.

Хранение легковоспламеняющихся нефтепродуктов с температурой вспышки 45 градусов Цельсия и ниже на открытых площадках не допускается.

96. Виды тары для хранения, требования к ее подготовке, заполнению и маркировке, условиям ее хранения и транспортирования должны соответствовать эксплуатационной документации и требованиям настоящих Правил.

97. Не допускается совместное хранение нефтепродуктов в одном помещении с веществами, физико-химические свойства которых способны к окислению и воспламенению нефтепродуктов.

98. В складских помещениях и на площадках для хранения нефтепродуктов в таре должны быть предусмотрены средства механизации для проведения погрузочно-разгрузочных операций и обеспечены условия для безопасного проезда к указанным помещениям и площадкам хранения.

99. При хранении нефтепродуктов в таре в складских помещениях должны быть обеспечены следующие условия:

– контроль загазованности помещения (при хранении ЛВЖ);

– необходимая кратность обмена воздуха;

– наличие погрузочно-разгрузочных устройств.

100. Полы в складских зданиях для хранения нефтепродуктов в таре должны быть выполнены из негорючих и невпитывающих нефтепродуктов материалов, при хранении ЛВЖ - из материалов, исключающих искрообразование. Поверхность пола не должна иметь шероховатостей и должна быть выполнена с уклоном для стока жидкости в приямки.

Полы в пунктах разлива и фасовки нефтепродуктов в тару, выполненные из неэлектропроводных материалов, должны быть закрыты металлическими листами с обеспечением заземления, на которые устанавливается металлическая тара при ее заполнении. Допускается осуществлять заземление бочек, бидонов и других передвижных емкостей путем присоединения их к заземляющему устройству медным тросиком с наконечником под болт.

101. Площадки для хранения нефтепродуктов в таре должны быть с твердым покрытием и уклоном для стока воды.

102. В складских помещениях для хранения нефтепродуктов в таре не допускается расфасовывать нефтепродукты, хранить упаковочные материалы, пустую тару и посторонние предметы.

103. Площадка для хранения нефтепродуктов в таре должна быть оборудована отмостками и водоотводными каналами с уклоном для стока воды. Водоотводные лотки, трубопроводы, отмостки должны содержаться в исправном состоянии. Периодичность очистки водоотводных лотков, трубопроводов и отмостки определяется в технических документах эксплуатирующей организации.

104. Затаривание и расфасовка нефтепродуктов (масла, смазки) в бочки и мелкую тару должны осуществляться в пунктах разлива и фасовки нефтепродуктов. Помещения пунктов разлива и фасовки должны размещаться в зданиях или на площадках под навесом в зависимости от климатических условий и видов продукции. В зависимости от вида и объема разливаемой продукции помещение следует делить на изолированные секции.

105. Электрооборудование, электропроводка в помещениях пунктов разлива и фасовки нефтепродуктов в тару должны соответствовать требованиям технического регламента Таможенного союза

«О безопасности оборудования для работы во взрывоопасных средах» (далее - ТР ТС 012/2011).

106. Помещения пунктов разлива и фасовки нефтепродуктов в тару должны оснащаться автоматизированными устройствами для отпуска, затаривания и определения количества нефтепродуктов, средствами автоматического прекращения налива, системами контроля загазованности и аварийной вентиляции, средствами механизации погрузочных работ.

107. Разлив в мелкую тару жидкой продукции должен осуществляться на автоматических установках и автоматических линиях, обеспечивающих герметичный налив.

108. Мерные устройства, а также фасовочные агрегаты (камеры) разлива в тару жидкой продукции должны быть оборудованы местными отсосами.

109. При наливе ЛВЖ в металлические бочки патрубок наливного шланга должен быть опущен до дна. Патрубок, шланг и бочка должны быть заземлены.

110. Не допускается производить налив ЛВЖ и ГЖ в бочки, установленные непосредственно на автомобилях.

111. Подключение пунктов разлива и фасовки нефтепродуктов в тару к основным трубопроводам следует производить посредством запорной арматуры с дистанционным и (или) местным управлением.

112. Перед помещением пунктов разлива и фасовки нефтепродуктов в тару следует размещать погрузочно-разгрузочные площадки (пандусы), оборудованные средствами механизации.

113. Раздаточные резервуары с нефтепродуктами единичной вместимостью до 25 кубических метров включительно при общей вместимости до 200 кубических метров в зависимости от вида отпускаемых нефтепродуктов размещаются в помещении пунктов разлива и фасовки:

– при условии обеспечения отвода паров из резервуаров за пределы помещений и заборных устройств приточной вентиляции;

– на расстоянии 2 метра от сплошной (без проемов) стены помещения;

– при наличии ограждающих устройств (бортиков), ограничивающих площадь разлива нефтепродукта.

114. Все технологические операции по приему, хранению и разливу нефтепродуктов в тару проводятся в соответствии с документами (стандартами, положениями, производственными инструкциями, технологическими картами), утвержденными эксплуатирующей организацией, и настоящими Правилами.

§ 5. Технологические трубопроводы складов нефти и нефтепродуктов

115. Эксплуатация и обслуживание технологических трубопроводов должны обеспечивать их соответствие требованиям проектной

документации в течение всего срока эксплуатации технологических трубопроводов.

116. Организации, осуществляющие эксплуатацию технологических трубопроводов, обязаны обеспечивать их безопасную эксплуатацию, контроль за проведением ревизии и ремонта, а также за проведением оценки их соответствия требованиям нормативных документов.

117. В проектной документации должны быть определены срок службы, категория и группа технологического трубопровода.

118. Для транспортировки нефти и нефтепродуктов должны применяться стальные трубопроводы. Применение труб из стекла, а также из горючих и трудногорючих материалов (фторопласт, полиэтилен, винипласт) не допускается.

119. Для вновь строящихся и реконструируемых топливозаправочных комплексов опасных производственных объектов складов нефти и нефтепродуктов технологические трубопроводы для топлива реактивных двигателей должны изготавливаться из низкоуглеродистой стали с внутренним и наружным антикоррозионным покрытием или из коррозионностойких сталей.

При подземной прокладке технологических трубопроводов необходимо дополнительно предусматривать электрохимическую защиту от коррозии.

120. Не допускается применение в конструкциях трубопроводов для авиационных топлив материалов из медных и кадмиевых сплавов и оцинкованной стали.

121. Технологические трубопроводы, прокладываемые на территории складов нефти и нефтепродуктов, должны обеспечивать удобство и безопасность при их эксплуатации, выполнения работ по обслуживанию, ремонту и замене.

122. Технологические трубопроводы должны выполняться из электросварных и бесшовных труб, в том числе с антикоррозионным покрытием. Выбор труб должен осуществляться в зависимости от свойств транспортируемых пожаровзрывоопасных веществ и рабочих параметров.

123. Соединения трубопроводов между собой должны быть сварными. При перекачке по технологическим трубопроводам вязких и застывающих нефтепродуктов установка фланцевых соединений с применением прокладок из негорючих материалов в местах установки арматуры и соединения с оборудованием обосновывается в проектной документации.

124. На технологических трубопроводах при возможном повышении давления выше расчетного должны устанавливаться предохранительные клапаны, сбросы из которых должны направляться в закрытые технологические системы или резервуары аварийного сброса.

125. В проектной документации должны быть предусмотрены меры по освобождению трубопроводов от нефтепродуктов.

На технологических трубопроводах не допускается возникновение тупиковых и застойных зон.

126. Прокладка технологических трубопроводов должна производиться с уклоном для возможности их опорожнения при остановках.

Величина принятого уклона трубопроводов подлежит обоснованию в проектной документации.

127. Подвод инертного газа или пара для продувки технологических трубопроводов должен производиться в начальных и конечных точках трубопровода. Для этого должны быть предусмотрены штуцеры с арматурой и заглушкой.

128. Технологические трубопроводы для перекачки вязких продуктов должны иметь наружный обогрев. В качестве теплоносителей может применяться пар, промтеплофикационная вода и электрообогрев. В случае применения электрообогрева с помощью ленточных нагревателей последние должны быть выполнены во взрывозащищенном исполнении.

Выбор вида теплоносителя и способа подогрева осуществляется в зависимости от вида перекачиваемого продукта, его физико-химических свойств и показателей пожаровзрывоопасности, климатических условий.

129. Для транспортировки мазута по технологическим трубопроводам следует применять стальные бесшовные трубы, изготовленные из спокойных углеродистых и низколегированных сталей.

130. Температурные деформации трубопроводов для транспортировки мазута должны компенсироваться за счет поворотов и изгибов трассы трубопроводов или установкой специальных компенсирующих устройств (П-образных компенсаторов).

131. Применение сальниковых, линзовых и волнистых компенсаторов на технологических трубопроводах для транспортировки мазута не допускается.

132. На технологических трубопроводах для транспортировки нефти и нефтепродуктов должна быть установлена запорная и (или) отсекающая арматура.

Класс герметичности затвора арматуры выбирается исходя из физико-химических свойств перемещаемых нефтепродуктов.

133. Запорная арматура, установленная на технологических трубопроводах с условным диаметром более 400 мм, должна иметь механический привод (электро-, пневмо- или гидропривод) с дистанционным управлением и ручным дублированием.

134. Конструкция уплотнений, сальниковые набивки, материалы прокладок и монтаж фланцевых соединений на технологических трубопроводах должны обеспечивать необходимую степень герметичности в течение межремонтного периода эксплуатации технологической системы.

§ 6. Насосные установки (станции) нефти и нефтепродуктов складов нефти и нефтепродуктов

135. Насосные установки (станции) нефти и нефтепродуктов с насосным агрегатом или группой насосных агрегатов могут быть закрытого типа (в зданиях) и открытого типа (под навесами).

136. В открытых насосных станциях, расположенных под навесами, площадь устраиваемых в них боковых ограждений должна составлять не более 50 процентов общей площади закрываемой стороны (считая по высоте от пола до выступающей части перекрытия или покрытия насосной станции).

Защитные боковые ограждения открытых насосных станций должны быть выполнены из негорючих материалов и по условиям естественной вентиляции не доходить до пола и покрытия (перекрытия) насосной станции не менее чем на 0,3 м. Допускается применение сплошной металлической сетки в качестве боковых ограждений открытых насосных станций.

В открытых насосных установках (станциях) следует предусматривать обогрев пола при наличии обоснования в проектной документации. Обогревающие пол устройства должны обеспечивать на поверхности пола насосной установки (станции) температуру не ниже плюс 5 градусов Цельсия при средней температуре наиболее холодной пятидневки.

137. Насосные агрегаты должны обеспечивать безопасную эксплуатацию на весь срок их службы.

Для нагнетания ЛВЖ и ГЖ должны применяться центробежные насосы бессальниковые с торцовым уплотнением. Тип торцового уплотнения (одинарное, одинарное с дополнительным уплотнением, двойное) должен определяться в зависимости от физико-химических свойств перекачиваемых сред.

При применении двойных торцовых уплотнений в качестве затворной жидкости должны использоваться негорючие и (или) нейтральные к перекачиваемой среде жидкости.

Для нагнетания ЛВЖ и ГЖ при малых объемных скоростях подачи, в том числе в системах дозирования, допускается применение иных типов насосов (поршневые, плунжерные, мембранные, винтовые, шестеренчатые).

При выборе насосов должны учитываться технические требования к безопасности оборудования для работы во взрывоопасных средах и требования настоящих Правил, а также технической документации организации-изготовителя.

138. На нагнетательном трубопроводе должна быть предусмотрена установка обратного клапана для предотвращения перемещения транспортируемых веществ обратным ходом.

139. Выбор метода ограничения максимальной скорости подачи ЛВЖ и ГЖ в пределах регламентированных значений подлежит обоснованию в проектной документации (наличие байпасной линии для перепуска части нефтепродукта во всасывающий трубопровод насоса, установка частотно-регулируемого электропривода насоса).

140. Насосные агрегаты должны оснащаться системами автоматизации, обеспечивающими их эксплуатацию в соответствии с требованиями технической документации организации-изготовителя.

141. Насосные агрегаты, перекачивающие нефть и нефтепродукты, должны иметь дистанционное отключение из помещения управления (операторной) и по месту.

142. Эксплуатирующей организацией должен быть установлен контроль вибрационного состояния за уровнем вибрации насосных агрегатов в целях обеспечения их безопасной эксплуатации.

143. Не допускается пуск в работу и эксплуатация насосных агрегатов при отсутствии ограждения на подвижных частях.

144. В закрытых насосных станциях полы должны быть выполнены из негорючих и стойких к воздействию нефтепродуктов материалов. В полах следует располагать дренажные лотки. Лотки должны быть непроницаемыми для воды и нефтепродуктов и закрытыми. Лотки следует соединять с канализацией через гидрозатворы с постоянным уклоном в сторону канализации.

145. Расположение насосов, трубопроводов и арматуры в помещениях насосных станций должно обеспечивать безопасное проведение работ по их техническому обслуживанию, осмотру, ремонту и монтажу (демонтажу).

146. Для проектируемых и реконструируемых опасных производственных объектов складов нефти и нефтепродуктов строительство заглубленных насосных станций не допускается.

147. При установке насосных агрегатов, перекачивающих высоковязкие, обводненные или застывающие при температуре наружного воздуха нефтепродукты на открытых площадках, должны быть соблюдены требования, обеспечивающие непрерывность их работы (теплоизоляция, обогрев насосов и трубопроводов, наличие систем продувки, промывки, пропарки насосов и трубопроводов).

148. Корпуса насосов, перекачивающих ЛВЖ и ГЖ, должны быть заземлены независимо от заземления электродвигателей, находящихся на одной раме с насосами.

149. В насосных установках (станциях) закрытого и открытого типа следует устанавливать средства автоматического контроля загазованности помещения в здании насосной и рабочей зоне открытых насосных установок (станций) по НКПРП с подачей сигнала (светового и звукового) в помещение управления (операторную) при достижении концентрации горючих газов и паров нефтепродуктов 20 процентов объемных от НКПРП.

В насосных закрытого типа сигнал о загазованности помещения дополнительно размещается у входа в здание насосной.

В насосных закрытого типа включение аварийной вентиляции осуществляется при достижении горючих газов и паров нефтепродуктов 20 процентов объемных от НКПРП.

При достижении горючих газов и паров нефтепродуктов 50 процентов объемных от НКПРП следует предусмотреть автоматическое отключение насосных агрегатов для перекачки нефтепродуктов.

Все случаи загазованности должны регистрироваться приборами с автоматической записью и документироваться.

150. Закрытые насосные станции должны быть оборудованы приточно-вытяжной вентиляцией.

Оборудование закрытой насосной станции аварийной вентиляцией определяется в зависимости от физико-химических свойств перекачиваемых нефтепродуктов.

151. Помещения насосных станций должны быть оборудованы грузоподъемными устройствами для ремонта технологического оборудования.

152. Каждый насосный агрегат должен иметь паспорт организации-изготовителя, в который заносят все сведения по ремонту и замене комплектующих частей. В паспорте насосного агрегата должен быть указан его срок службы.

153. Монтаж, наладку и испытания насосов следует проводить согласно требованиям проектной документации и технической документации организации-изготовителя.

Глава 3. Требования безопасности к системам инженерно-технического обеспечения на опасных производственных объектах складов нефти и нефтепродуктов

§ 1. Автоматизированные системы управления на опасных производственных объектах складов нефти и нефтепродуктов

154. Перечень уставок срабатывания блокировок и сигнализации для осуществления технологических операций, предусмотренных проектной документацией, утверждает эксплуатирующая организация.

155. Электрические средства систем автоматизации, связи и оповещения во взрывопожароопасных зонах производственных помещений и наружных установок должны соответствовать требованиям ТР ТС 012/2011.

156. Контрольно-измерительные приборы, устанавливаемые на открытом воздухе, должны размещаться в закрытых шкафах.

157. Управление и контроль процессами перекачки по трубопроводам нефти и нефтепродуктов, а также слива и налива должны осуществляться централизованно из помещения управления (операторных и (или) диспетчерской).

158. Ведение технологических операций и эксплуатация оборудования с неисправными или отключенными приборами, входящими в системы автоматизации, не допускается.

159. На период замены элементов системы автоматизации должны быть предусмотрены меры и средства, обеспечивающие безопасность проведения технологических операций в ручном режиме. Указанные меры и средства по проведению технологических операций в ручном режиме должны быть указаны в инструкции по ведению технологических операций, утвержденной эксплуатирующей организацией.

160. В системах автоматизации, связи и оповещения не допускается использовать приборы, отработавшие назначенный срок службы.

161. При осуществлении технологических операций при хранении и перекачке нефтепродуктов значения предельных параметров указываются в инструкции на проведение указанных операций, утвержденной эксплуатирующей организацией.

162. Все средства измерений подлежат поверке и (или) калибровке в соответствии с требованиями Закона Кыргызской Республики «Об обеспечении единства измерений».

§ 2. Электрообеспечение и электрооборудование на опасных производственных объектах складов нефти и нефтепродуктов

163. Для обеспечения бесперебойного электроснабжения в случае прекращения подачи электроэнергии от основного источника питания должны применяться средства для автоматического переключения с основного источника питания на резервный.

164. Прокладка кабельных трасс должна осуществляться открытым способом в местах, исключающих воздействие высоких температур, механических повреждений.

Электрокабели, прокладываемые по территории опасных производственных объектов складов нефти и нефтепродуктов, должны иметь изоляцию и оболочку из материалов, не распространяющих горение.

165. Отверстия в стенах и полах для прохода электрокабелей и труб должны быть плотно заделаны негорючими материалами.

166. На опасных производственных объектах складов нефти и нефтепродуктов допускается прокладка кабельных трасс и технологических трубопроводов на общих строительных конструкциях при обосновании принятых технических решений в проектной документации.

167. Для временного освещения взрывопожароопасных помещений, открытых площадок аппаратуры, арматуры и оборудования следует применять переносные фонари во взрывозащищенном исполнении.

168. Электрооборудование для наружных установок, которое размещается вне взрывоопасной зоны, должно иметь закрытое или закрытое обдуваемое исполнение с защитой от атмосферных воздействий с учетом климатических факторов.

169. На территории опасных производственных объектов складов нефти и нефтепродуктов для перемещения тарных грузов следует

применять электрифицированный транспорт (самоходные аккумуляторные тележки (электрокары), электропогрузчики и тягачи) во взрывозащищенном исполнении. При обеспечении контроля концентрации паров допускается использование обычного автотранспорта с искрогасителями.

170. При эксплуатации электрифицированных подъемных сооружений (грузоподъемные краны, электрические тали, лебедки) применение троллейных проводов и открытых токосъемников в помещениях взрывоопасных категорий не допускается.

171. Устройства для подключения передвижного и переносного электрооборудования должны размещаться вне взрывоопасных зон.

§ 3. Молниезащита и защита от статического электричества на опасных производственных объектах складов нефти и нефтепродуктов

172. Тип и размещение устройств молниезащиты выбираются проектировщиком на стадии проектирования опасных производственных объектов складов нефти и нефтепродуктов.

Защита от прямых ударов молнии, вторичных ее проявлений и заноса высокого потенциала через наземные (надземные) и подземные металлические коммуникации должна соответствовать требованиям правил устройств электроустановок.

173. Дыхательная арматура резервуаров с ЛВЖ и пространство над ней, а также пространство над срезом горловины цистерн с ЛВЖ при открытом наливе продукта на наливной эстакаде, ограниченное цилиндром высотой 2,5 метра и радиусом 5 метров, должны быть защищены от прямых ударов молнии.

174. Для защиты зданий (сооружений) и электрооборудования от вторичных проявлений молнии должны быть предусмотрены следующие меры:

– металлические конструкции и корпуса всего оборудования и аппаратов, находящихся в защищаемом здании (сооружении), должны быть присоединены к заземляющему устройству электроустановок;

– в соединениях элементов трубопроводов или других протяженных металлических предметов должны быть обеспечены переходные сопротивления не более 0,03 Ом на каждый контакт.

175. Заземленное металлическое оборудование, покрытое лакокрасочными материалами, считается электростатически заземленным, если сопротивление любой точки его внутренней и внешней поверхности относительно магистрали заземления не превышает 10 Ом.

Измерение указанного сопротивления должно проводиться при относительной влажности окружающего воздуха не выше 60 процентов, при этом площадь соприкосновения измерительного электрода с поверхностью оборудования не должна превышать 20 квадратных сантиметров. При измерениях электрод должен располагаться в точках поверхности

оборудования, наиболее удаленных от точек контакта поверхности с заземленными металлическими элементами, деталями, арматурой.

176. Соединения молниеприемников с токоотводами и токоотводов с заземлителями должны выполняться сваркой, при недопустимости огневых работ разрешается выполнение болтовых соединений с переходным сопротивлением не более 0,05 Ом при условии обязательного ежегодного контроля сопротивления перед началом грозового периода.

177. Заземлители, токоотводы подвергаются контролю, вскрытию и проверке на поражение их коррозией не реже одного раза в 5 лет.

Вскрытие и проверка заземлителей и токоотводов на поражение их коррозией осуществляется выборочно в зависимости от коррозионной активности грунтов.

Результаты проведенных проверок и осмотров заносят в паспорт молниезащитного устройства.

178. Для защиты от проявлений статического электричества подлежат заземлению:

– наземные резервуары для ЛВЖ и ГЖ и других жидкостей, являющихся диэлектриками и способных при испарении создавать взрывоопасные смеси паров с воздухом;

– наземные трубопроводы через каждые 200 метров и дополнительно на каждом ответвлении с присоединением каждого ответвления к заземлителю;

– металлические оголовки и патрубки гибких шлангов для слива и налива нефти и нефтепродуктов;

– железнодорожные рельсы сливоналивных участков, электрически соединенные между собой, а также металлические конструкции сливоналивных эстакад с двух сторон по длине;

– металлические конструкции автоналивных устройств;

– все механизмы и оборудование насосных станций для перекачки нефтепродуктов;

– металлические воздуховоды и кожухи изоляции вентиляционных систем во взрывоопасных помещениях через каждые 40 - 50 м.

179. Заземляющее устройство для защиты от статического электричества следует объединять с заземляющими устройствами для защиты электрооборудования и молниезащиты. Сопротивление заземляющего устройства, предназначенного только для защиты от статического электричества, должно быть не более 100 Ом.

180. Соединение между собой неподвижных металлических конструкций (резервуары, трубопроводы), а также присоединение их к заземлителям следует выполнять из полосовой стали сечением не менее 48 квадратных мм или круглой стали диаметром более 6 мм на сварке или с помощью болтов.

181. Резиновые шланги с металлическими наконечниками, используемые для налива жидкостей в железнодорожные и автомобильные

цистерны, и другие передвижные сосуды и аппараты, должны быть заземлены (обвиты медной проволокой диаметром не менее 2 мм или медным тросиком сечением не менее 6 квадратных мм с шагом витка не более 100 мм). Один конец проволоки (или тросика) соединяется пайкой (или под болт) с металлическими заземленными частями трубопровода, а другой - с металлическим наконечником шланга.

Наконечники шланга должны быть изготовлены из металла, не создающего искры при ударе.

182. Защита от электростатической индукции должна обеспечиваться присоединением всего оборудования и аппаратов, находящихся в зданиях, сооружениях и установках, к контуру защитного заземления.

183. Для защиты от электромагнитной индукции между трубопроводами и другими протяженными металлическими предметами (каркас сооружения, металлические оболочки кабелей без наружного покрова), проложенными во взрывоопасной зоне внутри здания (сооружения), в местах их взаимного сближения на расстоянии 10 см и менее, через каждые 20 м длины необходимо приваривать или припаивать металлические перемычки, чтобы не допускать образования незамкнутых контуров.

Перемычки должны быть изготовлены из стальной проволоки диаметром не менее 5 мм или стальной ленты сечением не менее 24 квадратных мм.

184. Для защиты от заносов высоких потенциалов по подземным металлическим коммуникациям (трубопроводам, электрокабелям, в том числе проложенным в каналах и тоннелях) необходимо при вводе в сооружение присоединить коммуникации к заземлителю электроустановок или к заземлителю от прямых ударов молнии.

185. Выбор устройств, предназначенных для вторичных проявлений молнии и применяемых для защиты зданий и сооружений от статического электричества, подлежит обоснованию в проектной документации.

186. Молниеотводы должны иметь предупредительные надписи, запрещающие приближаться к ним во время грозы на расстояние менее 4 м.

§ 4. Системы связи и оповещения на опасных производственных объектах складов нефти и нефтепродуктов

187. Для безопасного проведения технологических операций с нефтью и нефтепродуктами персонал должен быть обеспечен системами двусторонней громкоговорящей связи или телефонной связи, или радиосвязью.

188. Перечень производственных участков и структурных подразделений, с которыми устанавливается связь, а также виды связи определяются проектной документацией.

189. На всех площадках опасных производственных объектов складов нефти и нефтепродуктов должны быть предусмотрены технические

средства, обеспечивающие оповещение об обнаружении аварийных выбросов горючих паров или разливов нефти и нефтепродуктов.

190. Организация, порядок оповещения и действия работников при авариях устанавливаются планами мероприятий по локализации и ликвидации последствий аварий.

§ 5. Вентиляция производственных помещений опасных производственных объектов складов нефти и нефтепродуктов

191. В производственных помещениях воздухообмен систем вентиляции должен обеспечивать концентрацию вредных веществ в воздухе рабочей зоны ниже предельно допустимой концентрации, а пожаровзрывоопасных веществ и газов - ниже НКПРП.

192. Для производственных помещений, в которых возможно внезапное поступление опасных веществ, следует предусматривать аварийную вентиляцию.

193. Системы аварийной вентиляции должны включаться автоматически от систем контроля загазованности воздушной среды в помещении. Кроме автоматического включения необходимо предусматривать ручное включение (местное и дистанционное из помещения управления).

194. Устройства воздухозабора для приточных систем вентиляции необходимо предусматривать из мест, исключающих попадание в систему вентиляции опасных веществ.

195. Оборудование приточных систем для помещений взрывопожароопасных категорий допускается устанавливать обычного исполнения, если на воздуховодах при выходе из венткамеры предусмотрены взрывозащищенные обратные клапаны.

196. Вентиляционное оборудование, металлические трубопроводы и воздуховоды систем отопления и вентиляции должны быть заземлены.

197. Для вентиляционных систем следует предусматривать:

– автоматическое включение аварийной вентиляции при достижении в помещении концентрации горючих газов и паров нефтепродуктов 20 процентов объемных от НКПРП;

– сигнализацию о падении давления, обеспечивающего гарантированный подпор воздуха в помещение и подпор воздуха в тамбур-шлюз;

– сигнализацию о работе вентиляционных систем с подачей сигнала в помещение управления;

– автоматическую защиту калориферов от замораживания;

– автоматическое отключение вентиляционных систем при пожаре в помещении, оборудованном системой автоматического пожаротушения или сигнализации;

– автоматическое включение резервного вентилятора вентиляционных систем при выходе из строя рабочего вентилятора с подачей сигнала о включении резерва.

§ 6. Водоснабжение, производственная канализация и очистные сооружения на опасных производственных объектах складов нефти и нефтепродуктов

198. Электроснабжение агрегатов систем водоснабжения должно обеспечиваться по той же категории надежности, как и объектов потребителей воды на опасных производственных объектах складов нефти и нефтепродуктов.

199. Насосные станции производственной канализации, заглубленные более чем на 0,5 м, должны оснащаться датчиками загазованности с выводом сигнала на пульт помещения управления. В случае достижения загазованности насосной станции 20 процентов объемных от НКПРП должна включаться аварийная вентиляция.

200. Осмотр и очистка водопроводов, колодцев с подземными гидрантами должны проводиться по графику с соблюдением требований инструкции по организации безопасного проведения газоопасных работ, разработанной эксплуатирующей организацией.

201. Внутри обвалования группы резервуаров для хранения нефти и нефтепродуктов не допускается прокладка транзитных водопроводов.

202. Системы канализации должны обеспечивать удаление и очистку химически загрязненных, технологических, смывных и других сточных вод.

Не допускается сброс этих стоков без предварительной локальной очистки, за исключением тех случаев, когда в эксплуатирующей организации имеются собственные очистные сооружения и магистральная сеть, предназначенная для приема таких стоков.

203. На площадках опасных производственных объектов складов нефти и нефтепродуктов объединение систем производственной и дождевой канализации должно выполняться исходя из состава и количества производственных и дождевых (ливневых) сточных вод.

204. В производственную канализацию должны отводиться следующие виды сточных вод:

– подтоварные воды от отстоя нефти и нефтепродуктов;

– вода, охлаждающая резервуары при пожаре;

– дождевая вода с открытых площадок или обвалований;

– производственные стоки от технологического оборудования и лаборатории.

205. Сеть производственных сточных вод должна быть закрытой и выполняться из негорючих материалов.

206. Не допускается сбрасывать пожаровзрывоопасные и пожароопасные нефтепродукты в канализацию, в том числе при авариях.

207. Сточные воды от зачистки и пропарки резервуаров для нефти и нефтепродуктов должны отводиться на очистные сооружения.

Не допускается сброс нефтешламов в сети канализации сточных вод, нефтешламы должны отводиться на узлы обезвреживания для дальнейшей утилизации.

208. Задвижки на выпусках дождевой канализации с территории резервуарных парков нефти и нефтепродуктов должны быть в закрытом состоянии и опломбированы.

209. Из резервуарных парков высоковязких нефтепродуктов (гудрон, битум) подлежат отведению только дождевые воды.

210. На выпусках сточных вод от группы резервуаров или одного резервуара за пределами обвалования необходимо устанавливать колодцы с размещенными в них задвижками, устройствами для управления ими с поверхности, а также гидравлическими затворами. Высота столба жидкости в гидравлическом затворе должна быть не менее 0,25 м.

211. Не допускается прямое соединение канализации загрязненных стоков с бытовой канализацией без гидрозатворов. При возможном попадании в стоки пожаровзрывоопасных и токсичных веществ должны быть установлены средства контроля и сигнализации за их содержанием на входе в коллектор очистных сооружений, а также приняты меры, исключающие попадание этих веществ в бытовую канализацию.

212. Колодцы на сетях канализации не допускается располагать под эстакадами технологических трубопроводов, в пределах отбортовок и обвалований отдельно стоящего оборудования, содержащих взрывоопасные продукты.

213. Осмотр и очистка канализационных колодцев, труб, лотков, гидрозатворов должны проводиться с соблюдением требований технических документов по организации безопасного проведения газоопасных работ, разработанных эксплуатирующей организацией.

214. Температура производственных сточных вод при сбросе в канализацию должна быть не выше 40 градусов Цельсия.

215. На очистных сооружениях должны быть предусмотрены устройства для измерения расходов:

– сточных вод, поступающих на очистные сооружения;

– очищенных сточных вод.

216. На канализационной сети до и после нефтеловушек на расстоянии не менее 10 м должны устраиваться колодцы с гидравлическим затвором. Если для отвода нефтепродуктов устроен коллектор от нескольких нефтеловушек, то на каждом присоединении к коллектору должен устраиваться колодец с гидравлическим затвором.

217. Нефтеловушки должны быть выполнены из негорючих материалов и быть закрытыми.

218. Для контроля качества сточных вод должен быть организован отбор проб сточных вод с проведением их химического анализа.

§ 7. Требования к оборудованию на опасных производственных объектах складов нефти и нефтепродуктов

219. Для применяемого в технологическом процессе основного оборудования должен устанавливаться допустимый срок службы (ресурс), а для трубопроводов и арматуры, не являющихся составной частью оборудования - расчетный срок эксплуатации, что должно быть отражено в проектной документации и техническом паспорте.

220. Эксплуатация оборудования, механизмов, инструмента в неисправном состоянии или при неисправных устройствах безопасности (блокировочные, фиксирующие и сигнальные приспособления и приборы), а также при нагрузках и давлениях выше паспортных запрещается.

221. Вывод из эксплуатации инструмента и контрольно-измерительных приборов должен проводиться по физическому износу их деталей, а также по истечении их срока службы.

222. Ремонт оборудования должен проводиться только после его отключения, сброса давления, остановки движущихся частей и принятия мер, предотвращающих случайное приведение их в движение. На пусковом устройстве обязательно вывешивается плакат: «Не включать - работают люди».

223. При обнаружении в процессе технического освидетельствования, монтажа или эксплуатации несоответствия оборудования требованиям настоящих Правил и других правил безопасности, оно не должно быть допущено к эксплуатации.

224. Изменение в конструкцию оборудования может быть внесено только по согласованию с организацией-разработчиком и организацией-проектировщиком этого оборудования.

225. Технологические системы (отдельные элементы систем) должны быть оснащены необходимыми средствами контроля, защиты и блокировки, обеспечивающими их безопасную эксплуатацию.

226. При пуске в работу или остановке оборудования (аппаратов, участков трубопроводов и т.п.) должны предусматриваться меры по предотвращению образования в технологической системе взрывоопасных смесей (продувка инертным газом, контроль за эффективностью продувки и т.д.).

227. Применение оборудования, не соответствующего по категории исполнения климатическим условиям, не допускается.

228. Узлы, детали, приспособления и элементы оборудования, которые могут служить источником опасности для работников, а также поверхности оградительных и защитных устройств должны быть окрашены в защитные цвета.

229. На металлических частях оборудования, которые могут оказаться под напряжением, должны быть конструктивно предусмотрены видимые

элементы для соединения защитного заземления или зануления. Рядом с этими элементами изображается символ «Заземление».

230. Оборудования и установки, которые могут служить причиной травмирования обслуживающего персонала или вредного воздействия на него, ограждаются или экранируются.

231. На крепежных деталях и элементах соединения оборудования должны быть предусмотрены приспособления (контргайки, шплинты, клинья и др.), предотвращающие во время работы самопроизвольное раскрепление и рассоединение.

232. Оборудование должно быть установлено на прочном фундаменте (основании), обеспечивающем его нормальную работу.

233. Оборудование, для обслуживания которого требуется подъем рабочего на высоту до 0,75 м, оборудуется ступенями, а на высоту выше 0,75 м - лестницами с перилами.

234. Рабочие площадки на высоте должны иметь настил, выполненный из металлических листов с поверхностью, исключающей возможность скольжения, перила высотой 1,25 м с продольными планками, расположенными на расстоянии не более 40 см друг от друга, и борт высотой не менее 15 см, плотно прилегающий к настилу.

Глава 4. Обслуживание и ремонт технологического оборудования, резервуаров и технологических трубопроводов, систем инженерно-технического обеспечения на опасных производственных объектах складов нефти и нефтепродуктов

235. Работы восстановительного характера, включающие строительные, монтажные, пусконаладочные, а также работы по диагностированию оборудования должны проводиться в соответствии с требованиями норм и правил в области промышленной безопасности, а также документации по организации безопасного проведения ремонтных работ, разработанной эксплуатирующей организацией.

236. Объем, периодичность и порядок организации и проведения работ по техническому обслуживанию и ремонту оборудования (в том числе дыхательных и предохранительных клапанов), резервуаров и технологических трубопроводов, систем инженерно-технического обеспечения с учетом конкретных условий эксплуатации определяются техническими документами, разработанными эксплуатирующей организацией в соответствии с технической документацией организаций-изготовителей оборудования и технических устройств.

237. При осмотре стальных резервуаров следует проверять состояние швов нижних поясов стенки и уторного узла резервуара. При обнаружении утечки нефти и нефтепродуктов из резервуара или трещин в его сварных швах или в металле корпуса резервуар должен быть выведен из эксплуатации.

238. Результаты контроля технического состояния резервуара должны отражаться в журнале (эксплуатационном паспорте резервуара).

239. За осадкой основания каждого резервуара должно быть установлено систематическое наблюдение. В первые четыре года после ввода резервуара в эксплуатацию (или до полной стабилизации осадки основания) необходимо ежегодно проводить нивелирование окрайки днища в абсолютных отметках, не менее чем в восьми точках, но не реже чем через 6 метров. Результаты следует заносить в паспорт резервуара. При недопустимой неравномерной осадке резервуар должен быть освобожден от нефтепродукта и выведен из эксплуатации.

240. Зачистка железнодорожных цистерн и подготовка их к наливу осуществляются на специальных пунктах (станциях).

241. Зачистка резервуаров и тары проводится обслуживающим персоналом эксплуатирующей организации или специализированной организацией.

242. Все металлические резервуары должны подвергаться периодической зачистке:

– не менее двух раз в год - для авиационного бензина (топлива для реактивных двигателей) (при наличии на линии закачки средств очистки с тонкостью фильтрования не более 40 микрометра допускается зачищать резервуары не менее одного раза в год, а при соблюдении данного условия для резервуаров с внутренним антикоррозийным покрытием - не реже одного раза в три года);

– не менее одного раза в два года - для остальных светлых нефтепродуктов и масел.

Порядок и сроки зачистки резервуаров для нефти и мазутов определяются эксплуатирующей организацией в зависимости от условий обеспечения сохранности качества хранимого продукта и эксплуатации резервуаров.

При длительном хранении нефтепродуктов зачистка металлических резервуаров должна проводиться после их опорожнения в соответствии с графиком, установленным эксплуатирующей организацией.

Металлические резервуары должны подвергаться зачистке:

– при подготовке к ремонту;

– при подготовке к заполнению нефтепродуктами более высокого качества, чем хранившиеся в них ранее.

243. Электрооборудование зачистных агрегатов, используемых при зачистке резервуаров, должно быть во взрывозащищенном исполнении и соответствовать категории и группе взрывоопасной смеси, а также классу взрывоопасной зоны.

244. При зачистке резервуаров, в которых хранились сернистые нефти и нефтепродукты, должны быть предусмотрены меры, исключающие самовозгорание пирофорных отложений.

Порядок безопасного проведения работ по очистке, дезактивации пирофорных отложений резервуаров и оборудования должен быть изложен

в отдельной инструкции, разработанной с учетом требований промышленной безопасности и утвержденной эксплуатирующей организацией.

245. Удаление паров нефтепродуктов из резервуара до взрывобезопасной концентрации достигается в процессе промывки его специальными водными растворами с помощью специального оборудования для механизированной зачистки или пропаркой, а также вентиляцией (принудительной или естественной) резервуара после проведения указанных выше операций.

246. Вентиляция резервуара должна осуществляться при всех открытых люках.

Для принудительной вентиляции паровоздушного пространства резервуара должны применяться вентиляторы в искробезопасном исполнении с электрическими двигателями взрывозащищенного исполнения или пароэжектора. Корпус вентилятора должен быть заземлен.

247. При монтаже временных трубопроводных схем, связанных с откачкой остатка, пропаркой, продувкой и промывкой с применением временных схем электроснабжения и электрооборудования, последние (переносной насос, пускатели, рубильники) должны быть во взрывозащищенном исполнении.

248. Трубопроводы, предназначенные для пропарки, продувки, промывки и чистки резервуара, должны быть или съемными и монтироваться перед проведением этих операций, или стационарными с установленными на них межфланцевыми заглушками при эксплуатации резервуара.

По окончании работ съемные трубопроводы должны быть демонтированы, складироваться вне обвалования резервуарного парка и защищаться от воздействия атмосферных осадков.

249. Работы по зачистке оборудования должны выполняться в соответствии с требованиями технических документов по организации безопасного проведения газоопасных работ, разработанных эксплуатирующей организацией.

250. Устранение неисправностей на работающем оборудовании не допускается.

251. Перед выполнением операций по сливу и наливу нефти и нефтепродуктов должен быть проведен осмотр сливоналивных и раздаточных устройств. Результаты осмотра должны быть занесены в журнал приема-передачи смены.

252. Исправное состояние молниезащитных устройств должно подтверждаться при проведении периодического контроля и внеочередных осмотров.

253. Все ремонты молниезащитных устройств должны быть проведены до начала грозового периода.

254. Технические устройства, оборудование и резервуары, отработавшие срок службы, подвергаются техническому диагностированию

аккредитованной лабораторией для определения возможности продления срока их безопасной эксплуатации или вывода из эксплуатации.

255. Все технические устройства, эксплуатируемые на опасных производственных объектах складов нефти и нефтепродуктов, должны иметь паспорта организации-изготовителя, сертификаты или декларации соответствия требованиям технических регламентов Таможенного союза или Евразийского экономического союза (если требуется в технических регламентах).

256. При проведении ремонтных работ на территории складов нефти и нефтепродуктов во взрывоопасных зонах необходимо пользоваться искробезопасным инструментом.

257. Газоопасные работы, связанные с подготовкой оборудования к ремонту и проведением ремонта, должны выполняться с соблюдением инструкции по организации безопасного проведения газоопасных работ, разработанной и утвержденной эксплуатирующей организацией.

При производстве сварочных работ (электросварочных, газосварочных, пайки и наплавки), выполняемых в процессе проведения огневых работ на опасных производственных объектах складов нефти и нефтепродуктов, следует руководствоваться инструкцией по организации безопасного проведения огневых работ, разработанной и утвержденной эксплуатирующей организацией.

258. Работы по ремонту оборудования и технических устройств допускается выполнять подрядной организацией, занимающейся сервисным обслуживанием. Специалисты подрядной организации должны быть аттестованы в области промышленной безопасности в объеме требований, необходимых для исполнения ими трудовых обязанностей.

259. Для подъема и перемещения оборудования и его отдельных узлов должны быть предусмотрены стационарные или передвижные подъемные сооружения.

Глава 5. Требования к содержанию территории, зданий и сооружений на опасных производственных объектах складов нефти и нефтепродуктов

260. Все подземные коммуникации и кабельные трассы должны иметь опознавательные знаки, позволяющие определять место их расположения и назначение.

261. На опасных производственных объектах складов нефти и нефтепродуктов должно быть обеспечено наличие исполнительной документации, в том числе исполнительных схем и профилей участков сетей инженерно-технического обеспечения.

При осуществлении реконструкции опасных производственных объектов складов нефти и нефтепродуктов, размещении новых и ликвидации существующих объектов эксплуатирующая организация передает проектной организации исполнительные схемы и профили

участков сетей инженерно-технического обеспечения, а также ситуационный план опасного производственного объекта.

262. Не допускается проводить земляные работы на территории опасных производственных объектов складов нефти и нефтепродуктов без наряда-допуска, оформленного в соответствии с требованиями инструкции по организации безопасного проведения земляных работ, разработанной и утвержденной эксплуатирующей организацией.

263. На территории опасных производственных объектов складов нефти и нефтепродуктов должен быть установлен прибор, определяющий направление и скорость ветра.

264. Не допускается загромождение и загрязнение дорог, проездов, проходов, подступов к противопожарному оборудованию, средствам пожаротушения, связи и сигнализации.

265. Территория опасных производственных объектов складов нефти и нефтепродуктов должна быть ограждена негорючей оградой по периметру и оборудована системами охранной сигнализации.

Не требуется ограждение опасных производственных объектов складов нефти и нефтепродуктов, расположенных в пределах общего наружного ограждения производственной площадки предприятий.

266. Дороги для проезда автотранспорта, пешеходные тротуары, мосты и переходные мостики через трубопроводы и обвалования должны отвечать требованиям законодательства о градостроительной деятельности.

267. На территории опасных производственных объектов складов нефти и нефтепродуктов у контрольно-пропускного пункта должна быть вывешена схема организации движения по территории и указана максимальная скорость движения транспорта. Порядок въезда и выезда транспортных средств на территорию определяет эксплуатирующая организация. При определении указанного порядка приоритет следует отдавать организации одностороннего движения транспорта.

Глава 6. Требования к обеспечению безопасного функционирования складов нефти и нефтепродуктов

§ 1. Требования безопасности, предъявляемые к организации производственных процессов

268. Требования безопасности производственных процессов устанавливаются по ГОСТ 12.3.002-2014.

269. Безопасность производственных процессов на складах нефти и нефтепродуктов достигается предупреждением опасной аварийной ситуации и должна быть обеспечена:

– применением технологических процессов приема, хранения, отпуска и учета нефтепродуктов в соответствии с действующими правилами и инструкциями;

– применением производственного оборудования, удовлетворяющего требованиям нормативной документации и не являющегося источником травматизма и профессиональных заболеваний;

– обустройством территории склада;

– применением надежно действующих и регулярно проверяемых контрольно-измерительных приборов, устройств, противоаварийной защиты, средств получения, переработки и передачи информации;

– применением быстродействующей герметичной запорной и регулирующей арматуры и средств локализации опасных и вредных производственных факторов;

– рациональным размещением производственного оборудования и организации рабочих мест;

– профессиональным отбором, обучением работников, проверкой их знаний и навыков безопасности труда;

– применением средств защиты работников;

– осуществлением технических и организационных мер по предотвращению взрыва и противопожарной защите;

– соблюдением установленного порядка и организованности на каждом рабочем месте, высокой технологической и трудовой дисциплины.

270. Руководящие лица и персонал, осуществляющие в отношении опасных производственных объектов складов нефти и нефтепродуктов их строительство, эксплуатацию, реконструкцию, капитальный ремонт, техническое перевооружение, консервацию и ликвидацию, а также изготовление, монтаж, наладку, обслуживание и ремонт применяемых на них технических устройств, технических средств, машин и оборудования, производственный контроль, должны проходить подготовку и аттестацию по вопросам промышленной безопасности в соответствии с Положением об организации работы по подготовке и аттестации специалистов организаций в области промышленной безопасности и Положением об организации обучения и проверки знаний рабочих организаций в области промышленной безопасности, утвержденными приказом ГКПЭН КР №01-7/239 от 12 мая 2018 года.

271. Производство работ в местах, где имеется или может возникнуть повышенная производственная опасность, должно осуществляться по наряду-допуску. Перечень таких работ, перечни должностей специалистов, имеющих право выдавать наряд-допуск и руководить этими работами, а также порядок оформления нарядов-допусков утверждается эксплуатирующей организацией.

Производство работ повышенной опасности должно осуществляться в соответствии с инструкцией, устанавливающей требования к организации и безопасному проведению таких работ.

272. Для взрывоопасных технологических процессов должны предусматриваться автоматические системы противоаварийной защиты, предупреждающие образование взрывоопасной среды и другие аварийные

ситуации при отклонении от предусмотренных регламентом предельно допустимых параметров во всех режимах работы и обеспечивающие безопасную остановку или перевод процесса в безопасное состояние.

273. Для каждого склада нефти и нефтепродуктов эксплуатирующей организацией разрабатывается план локализации и ликвидации аварий и положение о производственном контроле.

§ 2. Требования взрывопожаробезопасности

274. Взрывобезопасность производственных процессов на складах нефти и нефтепродуктов должна обеспечиваться предупреждением возникновения взрывоопасной ситуации, взрывозащитой, организационно-техническими мероприятиями.

275. Все производственные процессы должны удовлетворять требованиям ГОСТ 12.1.010, правил технической эксплуатации и нормам технологического проектирования, а также действующим нормам и правилам безопасности.

276. Исполнение электрооборудования и средств автоматизации, размещенных во взрывоопасных зонах, должно соответствовать классификации помещений и наружных установок по взрывопожарной и пожарной опасности в соответствии с Правилами устройства электроустановок и Правилами пожарной безопасности.

277. Во взрывоопасных помещениях и наружных установках должны быть установлены электрические контрольно-измерительные приборы и средства автоматики.

Глава 7. Требования охраны труда при работе с нефтью и нефтепродуктами

278. При организации проведения работ, связанных с возможным воздействием на работников вредных и (или) опасных производственных факторов, работодатель обязан принять меры по их исключению или снижению до уровней допустимого воздействия, установленных требованиями соответствующих нормативных правовых актов.

При невозможности исключения или снижения уровней вредных и (или) опасных производственных факторов до уровней допустимого воздействия в связи с характером и условиями производственного процесса проведение работ без обеспечения работников соответствующими средствами индивидуальной и (или) коллективной защиты запрещается.

279. Работодатель в целях уменьшения уровня профессионального риска вправе:

1) устанавливать дополнительные требования безопасности для работников и видов работ с вредными и (или) опасными условиями труда, не противоречащие Правилам и законодательству по охране труда. Требования охраны труда должны содержаться в соответствующих

инструкциях по охране труда, доводиться до работника в виде указаний, инструктажа;

2) в целях контроля за безопасным производством работ применять оборудования, обеспечивающие дистанционную видео-, аудио- или иную фиксацию процессов производства работ.

280. К выполнению работ на объектах склада допускаются работники, прошедшие обучение по охране труда и проверку знаний требований охраны труда.

Работники, выполняющие работы, к которым предъявляются дополнительные (повышенные) требования охраны труда, должны проходить повторный инструктаж по охране труда не реже одного раза в три месяца, а также не реже одного раза в двенадцать месяцев - проверку знаний требований охраны труда.

Перечень профессий работников и видов работ с вредными и (или) опасными условиями труда, к которым предъявляются дополнительные (повышенные) требования охраны труда, утверждается локальным документом работодателя.

281. Работник обязан извещать своего непосредственного или вышестоящего руководителя о несчастном случае на производстве, замеченных им нарушениях инструкций по охране труда, неисправностях оборудования, инструмента и средств индивидуальной и коллективной защиты.

282. В помещениях для хранения и использования ЛВЖ и ГЖ запрещается применение открытого огня, а искусственное освещение должно быть выполнено во взрывобезопасном исполнении. Также запрещается курить, принимать пищу в таких помещениях.

283. При работе с ЛВЖ и ГЖ необходимо использовать средства индивидуальной защиты в соответствии с ГОСТ 12.4.310-2016.

284. При отравлении парами ЛВЖ и ГЖ пострадавшего необходимо немедленно вынести (или вывести) на свежий воздух, освободить от стесняющей одежды (расстегнуть ворот, пояс).

В холодное время года важным является также согревание пострадавшего, необходимо растереть конечности, чтобы вызвать усиленную циркуляцию крови.

При потере сознания; остановке или ослаблении дыхания необходимо немедленно вызвать врача. До прибытия врача следует обеспечивать вдыхание кислорода, паров нашатырного спирта, производить искусственное дыхание на свежем воздухе.

285. При попадании на кожу ЛВЖ и ГЖ следует смывать его теплой водой с мылом.

286. К работам с этилированным бензином допускаются работники, в обязательном порядке прошедшие предварительные и периодические медицинские осмотры. Лица моложе 18 лет, беременные женщины и кормящие матери к работам с этилированным бензином не допускаются.

287. Все работники, выполняющие работы, связанные с этилированным бензином, должны проходить обучение по работе с этилированным бензином на рабочем месте, инструктаж и проверку знаний по охране труда в установленные сроки.

288. На резервуарах, таре, в которых хранится этилированный бензин, должна быть четкая надпись «ЭТИЛИРОВАННЫЙ БЕНЗИН. ЯДОВИТ». Таблички с такой же надписью должны вывешиваться на всех участках, где производятся операции с этилированным бензином.

289. Пробы этилированного бензина пробоотборщик должен отбирать в рукавицах из материала с водоупорной пропиткой или маслобензостойкого материала, в кожаных ботинках или резиновых сапогах и в защитной одежде по ГОСТ 12.4.310-2016.

Рабочее место должно быть снабжено фильтрующим противогазом на случай газовой опасности и аварийной ситуации.

290. При попадании этилированного бензина на кожу нельзя допускать его высыхания. Облитые участки кожи необходимо сразу же смочить керосином, не втирая его в кожу, а затем промыть теплой водой с мылом. Если одежда облита бензином, ее необходимо снять и проветрить на открытом воздухе до исчезновения запаха бензина.

291. При работе с этилированным бензином кожные покровы рук следует предохранять защитными мазями: пастой ХИОТ-6, ЯЛОТ и др.

292. Для обезвреживания поверхностей, загрязненных этилированным бензином, следует применять 1,5%-ный раствор дихлорамина в керосине (или 3%-ный раствор в воде), неэтилированный бензин или свежеприготовленную кашицу хлорной извести (1 часть сухой хлорной извести на 2 - 3 части воды).

КР ЖРЭТКМнин
№ ________, ______2026-ж.
буйругуна тиркеме

Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын өнөр жайлык коопсуздук эрежелери

1-глава. Жалпы жоболор

1. Ушул Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын өнөр жайлык коопсуздук эрежелери (мындан ары – Эрежелер) Кыргыз Республикасынын "Кооптуу өндүрүштүк объекттердин өнөр жайлык коопсуздугу жөнүндө" Мыйзамына ылайык, мунай жана мунай продуктулары сакталган кампаларды пайдаланууда коопсуздукту камсыз кылуу жана авариялык кырдаалдардын тобокелдиктерин азайтуу максатында иштелип чыккан.

2. Эрежелер мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объектилерин долбоорлоого, курууга, монтаждоого, реконструкциялоого жана эксплуатациялоого өнөр жай коопсуздугунун талаптарын белгилейт.

3. Бул Эрежелердин талаптары мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын төмөнкү кооптуу өндүрүштүк объектилеринин өнөр жайлык коопсуздугун камсыздоого жайылтылат:

– мунай жана мунай продуктуларын сактоо жана кайра жүктөө боюнча мунай базаларынын аянтчалары;

– магистралдык мунай түтүктөрүнүн жана мунай продуктуларынын түтүктөрүнүн резервуардык парктары жана куюу станциялары;

– мунай кендеринин борбордук жыйноо пункттарынын, мунайды кайра иштетүүчү өндүрүштөрдүн товардык-чийки заттык парктары;

– өнөр жай ишканаларынын жана уюмдарынын курамына кирген күйүүчү-майлоочу материалдардын кампалары.

4. Эрежелер 20 градус Цельсий температурада 93,3 килопаскалдан жогору буунун ийилчээктигине ээ болгон мунай заттарын сактоочу объектилерге (суюлтулган көмүр-суутек газдары, суюлтулган жаратылыш газы, жеңил көмүр-суутектин кеңири фракциясы) колдонулбайт.

5. Бул Эрежелерде төмөнкү түшүнүктөр жана аныктамалар колдонулат:

мунай жана мунай продуктуларынын кампалары - мунай жана мунай продуктуларын кабыл алууга, сактоого жана берүүгө арналган өндүрүштүк объекттер (мунай базалары, резервуардык парктар, кампалар ж.б.);

мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объектилери - авария болгон учурда адамдардын өмүрүнө жана ден соолугуна, алардын мүлкүнө, табигый чөйрөгө потенциалдуу коркунуч келтирүүчү мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын объектилери;

темир жол төгүү-куюу эстакадасы - темир жол цистерналарынан мунайды жана мунай продуктуларын төгүү же аларды куюу боюнча операцияларды аткарууну камсыз кылган, куюучу түзүлүштөр менен жабдылган атайын темир жолдордун жанындагы курулуш;

автомобилдик төгүү-куюу станциясы - автомобилдик цистерналарга мунайды жана мунай продукцияларын төгүү же куюу боюнча операцияларды аткарууну камсыз кылган куюучу түзүлүштөр менен жабдылган курулуш;

насостук орнотмо (станция) - мунайды жана мунай продуктуларын айлантууга, төгүүгө/куюуга жана кампанын ичинде көчүрүүгө арналган жабдуулардын комплекси (насостор, жарылуудан корголгон кыймылдаткычтар, түтүктөр, арматура, автоматика системалары);

адистештирилген уюм - белгиленген тартипте аттестацияланган квалификациялуу адистери жана техникалык каражаттары бар, мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын объектилерин монтаждоо, демонтаждоо, техникалык тейлөө, оңдоо боюнча иштерди аткарууга адистешкен уюм.

2-глава. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объекттерине карата талаптар

§ 1. Темир жол төгүү-куюу эстакадалары

6. Темир жол төгүү-куюу эстакадаларын долбоорлоо, эксплуатациялоо жана оңдоо Кыргыз Республикасынын "Кооптуу өндүрүштүк объекттердин өнөр жайлык коопсуздугу жөнүндө" Мыйзамынын 3-беренесинин 2-бөлүгүнүн талаптарына ылайык иштелип чыккан өнөр жай коопсуздугу жаатындагы ченемдерге жана эрежелерге, ошондой эле ушул Эрежелерге ылайык жүргүзүлүүгө тийиш.

7. Темир жол цистерналарына мунай жана мунай продуктуларын кабыл алуу жана жөнөтүү иштери төгүү-куюу операцияларын коопсуз жүргүзүүнү камсыз кылуучу атайын жабдылган төгүү-куюу түзүлүштөрү аркылуу ишке ашырылууга тийиш.

8. Төгүү-куюу эстакадалары цистернага өтүү үчүн оң абалдагы ачылма көпүрөлөр менен жабдылууга тийиш. Ачылма көпүрөлөр цистернанын металл бетине тийген жерлеринде учкун чыгарбоочу материалдан жасалган төшөмөлөргө ээ болууга жана мунай продуктуларынын бууларынын таасирине туруктуу келүүгө тийиш.

9. Төгүү-куюу участкаларында учкун чыгаруучу материалдан жасалган тормоздук башмактар менен цистерналарды токтотууга жол берилбейт.

10. Темир жол цистерналарына мунай продуктуларын куюу автоматтык куюу чектөөчүлөрү менен жабдылган шарнирлүү муунактуу же телескопиялык түзүлүштөрдүн шлангсыз системасы боюнча ишке ашырылууга тийиш. Ачык түстөгү мунай продуктуларын куюуда алардын

бууларын газ чогултуу системасына чыгаруу менен куюунун герметикалуулугу камсыз кылынууга тийиш.

11. Бир эле куюучу түзүлүш аркылуу жүргүзүлгөн ачык түстөгү мунай продуктуларын куюу продуктулардын аралашуусун жокко чыгаруучу чараларды камсыз кылуу менен жүзөгө ашырылууга тийиш.

Авиациялык отунду керектөөчүгө берүүдө өзүнчө куюучу түзүлүштөр колдонулушу керек.

12. Мунай продуктулары үчүн темир жол төгүү-куюу эстакадалары (жогорку илешкектүү мунай продуктуларынан тышкары, анын ичинде мазут, гудрон, битум) герметизацияланган төмөндөн төгүү түзүлүштөрү менен жабдылышы керек. Ачык түстөгү мунай продуктуларын герметикалык үстүнөн төгүү түзүлүштөрү аркылуу төгүүгө жол берилет.

Авиациялык күйүүчү майды төгүү кийин тундуруу жана андан бош (товар астындагы) сууну чыгаруу үчүн өзүнчө резервуарларга астыңкы төгүү түзүлүштөрү аркылуу жүргүзүлүшү керек.

13. Түтүк өткөргүчтөр системасы жабуу арматурасынан кийин куюлуучу же төгүлүүчү продуктунун калдыктарынан толук бошотууну камсыздай тургандай кылып жасалышы керек.

Коллекторлор жана продукту өткөргүчтөр дренаждык түзүлүштөрү жана (же) дренаждалган продуктуну жабык герметикалык чогултуу жана утилдештирүү системасына же дренаждалган продуктуну герметикалык кабыл алууну камсыз кылуучу атайын техникалык түзүлүшкө агызуу насостору менен жабдылышы керек.

14. Бузулган цистерналардан мунай продуктуларын авариялык бошотуу боюнча операцияларды аткаруу үчүн аларды бошотуу үчүн атайын жайлар каралышы керек.

15. Мунай продуктулары менен булганган атмосфералык жаан-чачындарды чогултуу жана чыгаруу, ошондой эле төгүлгөн мунай продуктуларын жуу үчүн төгүү жана куюу зонасы дренаждык системага чыгаруучу түзүлүштөр менен жабдылган катуу бетон жабууга ээ болушу керек. Бул зонадагы рельстер темир-бетон шпалдарына төшөлүшү керек. Катуу жабуу суу өткөрбөс болушу керек, периметри боюнча бийиктиги 0,2 метрден кем эмес бортик менен тосулуп, суюктуктун кабыл алуучу түзүлүштөргө (арыктарга, кудуктарга, чуңкурларга) агып кетиши үчүн 2 пайыздан кем эмес жантаюуга ээ болушу керек.

16. Булганган продукт дренаждык идиштен сууну мунай продуктуларынан бөлүү үчүн резервуар-идиштерге же иштетилген мунай продуктулары үчүн резервуар-идиштерге багытталышы керек.

17. Төгүү-куюу эстакадаларында тез иштөөчү өчүрүүчү бекитүүчү жана (же) жабуучу түзүлүштөр (автоматтык түзүлүштөр) орнотулушу керек.

Куюу автоматтык түрдө токтотулушу керек учурлар:

– белгиленген мунай жана мунай продуктуларынын нормасы берилгенде;

– темир жол цистернасын толтуруунун чектик деңгээлине жеткенде;

– темир жол цистернасын жерге туташтыруу чынжырынын бүтүндүгү бузулганда.

18. Эстакадага оңой от алуучу жана күйүүчү суюктуктар (мындан ары – ООС жана КС) келүүчү түтүктөрдө, эстакадада авария болгон учурда бул түтүктөрдү өчүрүү үчүн бекитүүчү түзүлүштөр орнотулушу керек. Көрсөтүлгөн түзүлүштөрдү башкаруу алардын орнотуу жеринде жана (же) аралыктан (коопсуз аралыктан) ишке ашырылышы керек.

19. Мунайды жана мунай продуктуларын куюунун максималдуу коопсуз ылдамдыгы куюлуучу продуктунун касиеттерин, куюучу түзүлүштүн түтүгүнүн диаметрин, түтүктүн материалын эске алуу менен кабыл алынышы керек.

20. Мунайды жана мунай продуктуларын куюунун максималдуу ылдамдыгын коопсуз чекке чейин чектөө алардын чыгымын мунайды же мунай продуктусун темир жол эстакадасына берүү линиясындагы бекитүүчү-жөнгө салуучу арматура аркылуу жөнгө салуу, же продуктунун бир бөлүгүн насостун соруучу түтүгүнө кайра жиберүү, же насостун жыштык-жөнгө салуучу электр кыймылдаткычын орнотуу аркылуу камсыз кылынышы керек. Продуктунун чыгымын автоматтык жөнгө салуу продуктту темир жол куюу эстакадасына берүүчү басымдуу түтүктөгү максималдуу басымды чектеген учурда жүргүзүлүшү керек.

21. Оңдоо иштерин жүргүзүүдө мунай продуктуларын төгүү жана куюу түтүктөр жана коллекторлор системаларында жарылуу коркунучу бар аралашмалардын пайда болушун болтурбоо үчүн бул системалардан күйүүчү заттарды чыгарууга арналган жабдууларды жана (же) стационардык линияларды колдонуу менен аларга инерттүү газды же бууну жеткирүү каралышы керек. Бул талап авиациялык күйүүчү май кампаларына жайылтылбайт.

22. Мазут, гудрон жана битумдар үчүн кабыл алуу-төгүү эстакадасынын (мындан ары - КТЭ) төгүүчү лотокторy күйбөс материалдардан жасалып, металл торлор, алынуучу капкактар менен жабылып, төгүлгөн күйүүчү майды жылытуу каражаттары менен жабдылышы керек. Жаңыдан долбоорлонуп жаткан илешкектүү мунай продуктуларын (мазут, гудрон жана битумдар) төгүүчү эстакадалар үчүн жабык төгүү системалары каралышы керек.

23. Мазут кампаларынын КТЭнын кабыл алуучу резервуарлары температураны жана деңгээлди өлчөөчү каражаттары, деңгээлдин чектик көрсөткүчтөр сигнализаторлору, желдетүү түтүктөрү, төгүлгөн мазутту жылытуу каражаттары, өткөрүп берүүчү насостор, көтөрүүчү түзүлүштөр менен жабдылышы керек. Кабыл алуучу резервуарлар толуп агып кетүүдөн корголгон болушу керек.

24. Темир жол цистерналарындагы, төгүү-куюу түзүлүштөрүндөгү катып калуучу жана жогорку илешкектүү мунай продуктуларын жылытуу буу, циркуляциялык жол менен же 90 градус Цельсийден жогору эмес электр жылытуу менен ысытылган мунай продуктусу менен жүргүзүлүүгө тийиш.

Электр жылытууну колдонууда электр жылыткычтары жарылуудан корголгон болушу керек.

Авиациялык майларды жылытуу үчүн циркуляциялык системага жеткирип берилген каныккан суу буусу же көчмө буу ысыткычтары колдонулушу керек.

25. Буунун тутануу температурасы 61 градус Цельсийден төмөн болгон мунай продуктуларын төгүү-куюу операцияларын жүргүзүүдө электр жылытууну колдонууга жол берилбейт.

26. Көчмө жылыткычтарды колдонууда жылуулук ташуучу чөйрөнүн мунай продуктусу менен түз байланышына жол берилбейт.

27. Көчмө буу жылыткычтарды колдонууда жылыткычтагы буунун басымы буу жылыткычтын техникалык документтеринде (паспортунда) көрсөтүлгөн параметрлерге ылайык келүүгө тийиш.

28. Темир жол цистерналарындагы мунай продуктуларын көчмө электр жылыткычтары менен жылытуу алыскы жылыткычта (жылуулук алмаштыргыч) циркуляциялык жылытууну колдонуу менен гана жүргүзүлүүгө тийиш.

29. Көчмө электр жылыткычтарды колдонууда алар жылытуу түзүлүшүнүн үстүндөгү суюктуктун деңгээли 500 ммден төмөн түшкөндө аларды өчүрүүчү блоктоочу түзүлүштөр менен жабдылууга тийиш.

30. Көчмө буу змеевиктери жана көчмө электр жылыткычтары жылыткычтын үстүнкү четинен 500 ммден кем эмес тереңдикке чейин мунай продуктусуна батырылгандан кийин гана иштетилиши керек. Буу берүүнү токтотуу жана электр кубатын өчүрүү төгүү башталганга чейин аткарылышы керек.

31. Мунайды жана мунай продуктуларын төмөндөн төгүү (куюу) түзүлүштөрүн орнотуу темир жол вагон-цистерналары үчүн мунай жана мунай продуктуларын төмөндөн төгүү (куюу) түзүлүштөрүн өндүрүүчү уюмдардын техникалык документтерине ылайык келиши керек.

32. Мунайды жана ачык түстөгү мунай продуктуларын эркин түшкөн агым менен куюуга жол берилбейт. Куюучу түтүктүн аягынан цистернанын түбүнө чейинки аралык 200 ммден ашпоого тийиш.

33. Мунайды жана ачык түстөгү мунай продуктуларын төгүү-куюу үчүн арналган темир жол төгүү-куюу эстакадаларында жумушчу зонанын газга толуп калуусун аныктоочу датчиктер орнотулушу керек.

Аба чөйрөсүнүн газга толушу жалындын таралышынын төмөнкү концентрациялык чегинин (мындан ары - ЖТТКЧ) көлөмүнүн 50 пайызынан ашканда, төгүү жана куюу автоматтык түрдө токтотулушу керек.

Газга толуп калууну аныктоочу датчиктерди орнотуу өндүрүүчү уюмдун паспортторунда көрсөтүлгөн приборлордун техникалык мүнөздөмөлөрүнө ылайык долбоордук документтерде негизделиши керек.

34. Жаңыдан долбоорлонгон мунай жана мунай продуктуларынын кампалары үчүн ачык түстөгү мунай продуктуларын темир жол

цистерналарына куюу автоматизацияланган системаларды колдонуу менен каралышы керек.

35. Мунай жана мунай продуктулары үчүн төгүү-куюу эстакадалары чагылгандын түз соккусунан корголушу керек.

Темир жол эстакадаларын чагылгандын түз соккусунан жана анын мунай жана мунай продуктуларын төгүү-куюу зонасында экинчи көрүнүшүнөн коргоо чагылган кабылдагычтар аркылуу ишке ашырылышы керек.

36. Мунай продуктулары менен технологиялык төгүү-куюу операцияларын аткарууда статикалык электр заряддарынын топтолушун жана кооптуу разряддардын пайда болуу мүмкүнчүлүгүн алдын алуу үчүн цистерналарды, түтүктөрдү, куюучу түзүлүштөрдү жерге туташтыруу, ошондой эле куюунун баштапкы жана акыркы стадияларында куюу ылдамдыгын чектөө каралышы керек.

§ 2. Автомобилдик төгүү-куюу станциялары

37. Автомобилдик төгүү-куюу станцияларын долбоорлоо, эксплуатациялоо жана оңдоо Кыргыз Республикасынын "Кооптуу өндүрүштүк объекттердин өнөр жайлык коопсуздугу жөнүндө" Мыйзамынын 3-беренесинин 2-бөлүгүнүн талаптарына ылайык иштелип чыккан өнөр жай коопсуздугу жаатындагы ченемдерге жана эрежелерге, ошондой эле ушул Эрежелерге ылайык жүргүзүлүүгө тийиш.

38. Куюу станциясы же куюу пункту башкаруу пунктунун жайларын, куюу посттору жана куюу түзүлүштөрү жайгашкан автомобилдик цистерналарга куюу аянтчаларын камтууга тийиш.

39. Куюу посттору башкаруу пункттарынан, ошондой эле алардын орнотулган жеринен башкарыла турчу автоматташтырылган куюу орнотмолору менен жабдылууга тийиш.

40. ООС жана КСын куюу операцияларын жүргүзүүдө төгүү-куюу түзүлүштөрүнүн өз алдынча кыймылына жол берилбейт.

41. Бууларынын ийилчээктиги 66,65 килопаскалдан жогору болгон ООСын куюу үчүн төгүү-куюу түзүлүштөрү бууларды кетирүүчү түзүлүштөр менен камсыздалууга тийиш.

42. Автомобилдик цистерналарга мунай продуктуларын куюу автоматтык куюу чектөөчүлөрү менен жабдылган шарнирлүү бириктирилген же телескопиялык түзүлүштөрдүн шлангсыз системасы боюнча жүргүзүлүшү керек. Долбоордук документте негизделген учурда мунай продуктуларын куюу үчүн ийилчээк шлангдарды колдонууга жол берилет. Куюучу түтүктүн учунан цистернанын төмөнкү түзүүчүсүнө чейинки аралык 200 мм ашпоого тийиш.

43. Куюучу түтүктүн учу цистерна менен урунганда учкун чыгарбоочу материалдан жасалышы керек. Учтуктун конструкциясы куюунун башталышында продуктунун тик кулашын жана чачырашын жокко чыгарышы керек.

44. Цистернанын оозунан мунай продуктуларынын ашып кетишин болтурбоо максатында, белгиленген мааниге жеткенде куюуну автоматтык түрдө токтотууга мүмкүндүк берүүчү куюу деңгээлинин чектегичтерин колдонуу керек.

45. Куюу аяктаганда куюучу түтүктүн продуктудан толук бошотулушун жана анын цистернага төгүлүп кетүү мүмкүнчүлүгүн жокко чыгаруучу чаралар каралышы керек.

46. Цистернадан куюучу түтүк чыгарылганда андан аккан продуктунун калдыктарын чогултуу үчүн куюучу түзүлүш атайын клапан жана (же) тамчы чогулткуч менен жабдылышы керек.

47. Элементтери металл эмес материалдардан жасалган сальник тыгыны бар шарнирлер менен бириктирилген төгүү-куюу түзүлүштөрүндө ар бир сменада жерге туташтыруунун бүтүндүгү визуалдык түрдө текшерилип, сменаны кабыл алуу-өткөрүп берүү журналына текшерүүнүн жыйынтыктары көрсөтүлүшү керек. Жерге туташтыруунун бүтүндүгү бузулган учурда төгүү-куюу түзүлүштөрүн пайдаланууга жол берилбейт.

48. Авиациялык күйүүчү майды автомобилдик цистерналарга (күйүүчү май куюучу унаа) төмөндөн куюу үчүн алюминийден жасалган, автоцистернанын фланецине туташтырууда учкун чыгарбоочу шарнирлүү бириктиргич түтүктөр колдонулушу керек.

Авиациялык күйүүчү майды автомобилдик цистерналарга (күйүүчү май куюучу унаа) төмөндөн куюу үчүн ийилчээк шлангдарды колдонуу долбоордук документтерде негизделиши керек. Ийилчээк шлангдарды тандоодо өндүрүүчү уюмдун техникалык документтеринин талаптары эске алынышы керек.

49. Авиациялык күйүүчү майды куюу пунктунда автомобилдик цистернанын (күйүүчү май куюучу унаанын) куюунун чектик деңгээлине жеткенден кийин күйүүчү майды берүүнү автоматтык түрдө токтотуучу герметикалык төмөндөн куюу түзүлүштөрү каралышы керек.

Авиациялык күйүүчү майды куюу системасында насосту авариялык аралыктан (кол менен) өчүрүү каралышы керек.

Авиациялык күйүүчү майды үстүнөн куюуга жол берилбейт.

50. Мунайды жана ачык түстөгү мунай продуктуларын төгүү-куюу станцияларында жана төгүү-куюу пункттарында мунай жана мунай продуктуларынын бууларынын жарылууга чейинки концентрациясынын сигнализаторлору орнотулушу керек.

51. Эгерде төгүү-куюу станцияларынын жана төгүү-куюу пункттарынын аянтчаларында мунай продуктуларынын бууларынын концентрациясы ЖТТКЧнин көлөмүнөн 20 пайыздан ашса, төгүү-куюу операцияларын токтотуу боюнча блоктоочу түзүлүштөр жана унаанын кыймылдаткычтарын иштетүүгө тыюу салуу жөнүндө эскертүүчү сигнализация орнотулушу керек.

52. Мунай продуктусу төгүлгөн учурларда, төгүлгөн мунай продуктуну толугу менен тазаланганга чейин аянтчада турган

автомобилдик цистерналарынын кыймылдаткычтарын иштетүүгө жол берилбейт.

53. Автомобилдик куюу станциялары толтурулган автомобилдик цистерналардын оозторуна куюучу түзүлүштөр салынган абалда кетүүгө жол бербөө үчүн атайын түзүлүштөр (светофорлор, шлагбаумдар же транспорттун макулдашылбаган кыймылын чектеген башка каражаттар) менен жабдылышы керек.

54. Автомобилдик куюу станцияларында, пункттарында төгүү-куюуда турган автомобилдик цистерналары жерге туташтырылышы керек. "Жерге туташтыруучу түзүлүш - автомобилдик цистерна" деген жабык электр чынжыры жок болгон учурда, автомобилдик төгүү-куюу станциялары жана пункттары мунай продуктуларын айлантуу үчүн насосторду ишке киргизүү мүмкүнчүлүгүн жокко чыгаруучу блоктоочу түзүлүштөр менен жабдылышы керек.

55. Мунай продуктуларын төгүү-куюу операцияларын аткарууда статикалык электр заряддарынын топтолушун болтурбоо үчүн цистерналарды, түтүктөрдү, куюучу түзүлүштөрдү жерге туташтыруу, ошондой эле куюунун баштапкы жана акыркы стадияларында куюу ылдамдыгын чектөө каралышы керек.

56. Төгүү-куюу операцияларын аткарган автомобилдик цистерналардын айдоочуларына мунайды жана ачык түстөгү мунай продуктуларын төгүү-куюу станцияларында жана төгүү-куюу пункттарында синтетикалык жана жүндөн токулган материалдардан жасалган кийимдер менен жүрүүгө жол берилбейт.

§ 3. Резервуардык парктар

57. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын жаңы курулуп жаткан жана реконструкцияланып жаткан кооптуу өндүрүштүк объекттери үчүн мунайды жана мунай продуктуларын көмүлгөн жана жер астындагы резервуарларда сактоого жол берилбейт.

58. Мунайды жана мунай продуктуларын сактоо үчүн резервуардын түрүн тандоо (понтонсуз стационардык чатыры бар резервуар (мындан ары. - РВС); понтону бар стационардык чатыры бар резервуар (мындан ары - РВСП); калкып жүрүүчү чатыры бар резервуар (мындан ары - РВСПК) сакталуучу продуктулардын физикалык-химиялык касиеттерине жана жарылуу коркунучунун көрсөткүчтөрүнө жараша жүргүзүлөт.

59. Жарылуу коркунучу бар буу концентрациясынын пайда болушун болтурбоо, ошондой эле мунайдын жана мунай продуктуларынын жоготууларын кыскартуу үчүн РВС жарылуу коркунучу бар аралашмалардын пайда болушуна жана резервуардын ичинде жарылуу мүмкүнчүлүгүнө жол бербөөчү техникалык системалар жана каражаттар менен жабдылышы керек (газ теңдөө системалары, бууларды кармоо жана рекуперациялоо системалары, инерттүү чөйрөнү берүү системалары - азоттук "жаздыкчаны" түзүү, газ жаздыкчасын колдонуу, газ чөйрөсүн

гидрожапкыч аркылуу атмосферага чачыратуучу шамга чыгаруу менен жалпы газ теңдөө линиясын колдонуу).

Жарылуу коркунучу бар аралашмалардын пайда болушун алдын алуу үчүн системаларды жана каражаттарды колдонуу боюнча техникалык чечимдер мунай продуктуларынын өрт-жарылуу коркунучунун көрсөткүчтөрүн, сактоонун регламенттелген режимдерин, сактоо продуктуларын кабыл алуу жана сордуруу операцияларын жүргүзүүнү эске алуу менен кабыл алынат.

Мазуттун ар кандай түрлөрүн сактоо үчүн резервуарларды жарылуу коркунучу бар аралашмалардын пайда болушун алдын алуу үчүн системалар жана каражаттар менен жабдуу талап кылынбайт.

60. Магистралдык түтүк транспортунун аянттык кооптуу өндүрүштүк объекттери үчүн авариялык төгүү үчүн понтону жок резервуарларды, бууларды кармоо жана рекуперациялоо системаларын колдонуу зарыл. Мунайды жана мунай продуктуларын авариялык төгүү үчүн резервуарлар дем алуучу жана сактагыч клапандар менен жабдылышы керек.

61. Резервуарларды газ теңдөө системасы менен жабдууда газ теңдөө системасы боюнча авариянын өнүгүшүнө жол бербөө максатында анын авариялык абалында ар бир резервуарды бул системадан аралыктан өчүрүү каражаттарын кароо керек.

Резервуардык парктарды газ теңдөө системасы менен жабдууда аны менен автомобилдик бензиндери бар жана авиациялык бензиндери (реактивдүү кыймылдаткычтар үчүн күйүүчү май) бар резервуарларды бириктирүүгө жол берилбейт.

62. Коргоочу дубалдуу болот резервуарларды ("стакандын ичиндеги стакан" тибиндеги) колдонгондо, дубалдар аралык мейкиндикке продуктунун агып кетишин түз (агып кетүү) же кыйыр (газдын топтолушу) параметри боюнча көзөмөлдөө камсыздалышы керек. Негизги резервуардын герметикалуулугу бузулганы аныкталса, ал иштетүүдөн чыгарылышы керек.

63. Вертикалдык болот резервуарлар алардын арналышына жараша төмөнкүлөр менен жабдылышы керек:

– бекитүүчү арматурасы бар кабыл алуу-таратуу патрубкалары;

– от тоскучтары бар дем алуучу жана сактагыч арматурасы;

– үлгүлөрдү алуу жана түбүндөгү товар астындагы сууну чыгаруу үчүн түзүлүштөр;

– көзөмөлдөө жана сигнализация приборлору;

– жогорку илешкектүү жана катып калуучу мунай жана мунай продуктуларын жылытуу үчүн түзүлүштөр;

– өрткө каршы коргоо системалары;

– желдетүүчү патрубкалар;

– чагылганга каршы коргоо, жерге туташтыруу жана статикалык электрден коргоо түзүлүштөрү.

Резервуарга орнотулуучу түзүлүштөрдүн жана жабдуулардын толук комплекти, ошондой эле алардын жайгашуу схемасы долбоордук документацияда түшүндүрүлүшү керек.

64. Күйүүчү май куюучу комплекстердеги авиациялык күйүүчү май үчүн резервуарлар күйүүчү майды үстүнөн алуу үчүн калкып жүрүүчү түзүлүштөр менен жабдылышы керек.

Күйүүчү май куюучу комплекстерде авиациялык күйүүчү майды РВСПКда жана (же) понтон мененде сактоого жол берилбейт.

Резервуарлар газды теңдөө системасы жана бууларды кармоо жана рекуперациялоо системасы менен жабдылбашы керек.

65. Мунайды жана мунай продуктуларын сактоочу резервуарларга орнотулган жабдуулар, арматура жана контролдоо, сигнализация жана коргоо приборлору резервуарлардын коопсуз иштешин камсыз кылууга тийиш:

– толтурууда, сактоодо жана бошотууда;
– тазалоодо жана ондоодо;
– тундурууда жана товар астындагы сууну чыгарууда;
– проба алууда;
– деңгээлди, температураны, басымды өлчөөдө.

66. Ишке киргизилген ар бир резервуар долбоордук документке ылайык келүүгө, техникалык паспорту болууга тийиш, анда резервуар паркынын технологиялык схемасына ылайык анын катар номери көрсөтүлөт, ал резервуардын корпусуна да түшүрүлөт.

67. Резервуарларды толтуруу (бошотуу) өндүрүмдүүлүгү резервуарга орнотулган дем алуучу жана сактоочу түзүлүштөрдүн жалпы өткөрүү жөндөмдүүлүгүнөн ашпоого тийиш.

68. РВСПК жана (же) понтон менен үчүн максималдуу толтуруу (бошотуу) өндүрүмдүүлүгү понтондун (калкып жүрүүчү чатырдын) жол берилген кыймыл ылдамдыгы менен чектелет, ал сыйымдуулугу 30 000 м^3 чейинки резервуарлар үчүн саатына 6 метрден, сыйымдуулугу 30 000 м^3 ашкан резервуарлар үчүн саатына 4 метрден ашпоого тийиш. Мында понтондун жылышуу ылдамдыгы саатына 2,5 метрден ашпоого тийиш.

69. Атмосфералык басым менен резервуарлардагы басымдын ортосундагы көтөрүлүп-түшүүсү орнотулган дем алуу жана сактоо арматурасы менен кармалып турушу керек. Дем алуу арматурасы резервуардын түрүнө жана сакталуучу продуктуга жараша тандалышы керек.

70. Резервуарларга гидравликалык клапандар орнотулганда, алар кыйын бууланучу, кристаллдашпаган, полимерлешпеген жана тоңбогон суюктук менен толтурулушу керек.

71. Кыш мезгилинде дем алуу клапандарынын нормалдуу иштешин камсыз кылуу үчүн, алардын өткөрүү жөндөмдүүлүгүнүн азайышына жол бербөө максатында, аларды дайыма кыроодон тазалап туруу зарыл.

Текшерүүлөрдүн аралыгы өндүрүүчү уюмдун техникалык документтеринде белгиленет.

72. Дем алуу клапандары менен жабдылган резервуарларга сактоо клапандары орнотулушу керек. Дем алуу жана сактоо клапандары патрубкаларга орнотулат.

73. Понтондордун жана калкып жүрүүчү чатырлардын тыгыздоочуларынын (жапкычтарынын) материалы сакталуучу продукт менен шайкештигин, газ өткөрбөстүгүн, эскирүүсүн, бекемдигин, айлана-чөйрөнүн температурасын эске алуу менен тандалышы керек.

74. Резервуарлардын жана насостордун түтүк байланышы авария болгон учурда продуктуларды бир резервуардан башка резервуарларга куюу мүмкүнчүлүгүн камсыз кылууга тийиш. ООСды жана КСды сактоочу резервуарлар аварияльк бошотуу үчүн жабуу арматурасы менен жабдылат. Аралыктан башкарылуучу жабуу арматурасын колдонуу долбоордук документацияда белгиленет. Аралыктан башкарылуучу жабуу арматурасын башкаруу оператордук бөлмөдөн, ошондой эле аварияльк шарттарда тейлөө үчүн жеткиликтүү жана коопсуз жерлерден жүргүзүлөт. Арматуранын иштөө убактысы долбоордук документацияда белгиленет.

75. Мунай жана мунай продуктуларынын буусун чыгаруу үчүн чачыратуучу шам технологиялык жабдуулардын, имараттардын жана курулмалардын жайгашкан жеринде жарылуу коркунучу бар концентрациялардын пайда болушун жокко чыгаруучу газдын чачырашынын шарттарын камсыз кылууга тийиш. Чачыратуучу шамдын жайгашкан жери жана бийиктиги долбоордук документте аныкталууга тийиш.

76. Мунай жана мунай продуктулары үчүн резервуарлар долбоордук документке ылайык контролдук-өлчөөчү приборлор менен жабдылууга тийиш.

77. Мунай жана мунай продуктуларын сактоого арналган вертикалдуу цилиндрдик резервуарлардан товар астындагы сууну чыгаруу үчүн товар астындагы сууну дренаждоо системасы каралышы керек.

Резервуарларда мунай продуктуларын сактоодо товар астындагы суунун деңгээли сууну дренаждоочу түзүлүш камсыз кылган минималдуу деңгээлден жогору болушуна жол берилбейт.

78. Автоматтык түрдө товар астындагы сууну чыгарууда дренаждоо системасынын толуп кетишине жол бербөө максатында, кабыл алуучу идиштин толуп кетишин жокко чыгаруучу бөгөт коюу аткарылышы керек.

79. Жаңыдан курулуп жаткан жана реконструкцияланып жаткан ачык түстөгү мунай продуктуларынын резервуарлары үчүн ылдый жагында жайгашкан стационардык үлгү алгычтарды караштыруу зарыл.

Ачык түстөгү мунай продуктуларынын үлгүлөрүн резервуардын чатырындагы люк аркылуу кол менен алууга жол берилбейт.

Бул операцияларды күн күркүрөгөн учурда, ошондой эле продуктуну сордуруу же чыгаруу учурунда аткарууга жол берилбейт.

80. Резервуарлардагы мунай продуктуларынын деңгээлин контролдоо контролдук-өлчөөчү приборлор менен жүргүзүлүшү керек.

81. Мунайды жана ачык түстөгү мунай продуктуларын сактоочу резервуардык парктар мунай продуктуларынын жана (же) алардын бууларынын резервуарлардын тосмолонгон жерлеринде агып кетишин автоматтык түрдө контролдоо жана табуу каражаттары менен жабдылышы керек. Мунай продуктуларынын жана (же) алардын бууларынын резервуарлардын тосмолонгон жерлеринде агып кеткен бардык учурлары башкаруу бөлмөсүнө (оператордукка) көрсөткүчтөрдү чыгаруу менен приборлор тарабынан катталып, документтештирилиши керек.

Мунай продуктуларынын жана (же) алардын бууларынын резервуарлардын тосмолонгон жерлеринде табуучу приборлорду жайгаштыруунун техникалык чечимдери, саны жана тартиби сакталуучу мунай продуктуларынын түрүнө, аларды сактоо шарттарына, резервуарлардын бирдиктүү сыйымдуулугуна жана кампанын курамында аларды жайгаштыруу тартибине жараша кабыл алынышы керек.

82. Ачык түстөгү мунай продуктуларын сактоочу резервуардык парктардын аянтчаларында, тосмолоодон тышкары жайгашкан кампанын (парктын) кошулуу түйүнүнүн бекитүүчү-жөнгө салуучу арматурасынын аймагында мунай продуктуларынын жана (же) алардын бууларынын агып кетишин аныктоочу приборлор орнотулушу керек.

Мунай продуктуларынын жана (же) алардын бууларынын агып кетишин аныктоочу приборлордун саны түйүн ээлеген аянтка жараша тандалып алынышы керек жана өндүрүүчү уюмдун паспортторунда көрсөтүлгөн приборлордун техникалык мүнөздөмөлөрүнө ылайык долбоордук документацияда белгилениши керек.

83. Жогорку илешкектүү жана катып калуучу мунай продуктуларын сактоодо аларды жылытуу каралышы керек. Жылуулук алып жүрүүчүнүн түрү жана жылытуу ыкмасы сакталуучу же айдалуучу продуктунун түрүнө, анын физикалык-химиялык касиеттерине жана өрт-жарылуу коопсуздугунун көрсөткүчтөрүнө, климаттык шарттарга, сактоо үчүн резервуарлардын түрүнө жараша тандалат.

84. Мазут үчүн резервуарлар мазутту жылытуучу түзүлүштөр менен жабдылышы керек. Резервуардын ичинде буу менен жылытуучу түзүлүш жайгашкан учурда, резервуардын сыртында конденсацияны дренаждоо жана ишке киргизүү мезгилинде абаны чыгаруу үчүн бекитүүчү түзүлүштөрү бар дренаж жана аба чыгаруучу штуцерлер каралышы керек.

Резервуарлардагы мазутту жылытуу температурасы жабык идиштеги буулануу температурасынан 15 градус Цельсийден кем эмес төмөн жана 90 градус Цельсийден ашпашы керек. Резервуарда жылытылган мунай продуктунун температурасы башкаруу бөлмөсүндө (оператордукта) көрсөткүчтөрдү каттоо менен тынымсыз көзөмөлдөнүп, документтештирилиши керек.

Змеевиктик жылыткычтар менен жабдылган резервуарларда жылыткычтардын үстүндөгү суюктуктун деңгээли 500 ммден аз болгондо мазутту жылытууга жол берилбейт.

85. Жылыткычтар болоттон жасалган тигишсиз түтүктөрдөн жасалышы керек.

86. Резервуарларда мунайды, мазутту жана башка жогорку илешкектүү мунай продуктуларын сактоодо чөкмөлөрдүн топтолушун алдын алуу үчүн жуу системасы колдонулушу мүмкүн.

87. Резервуарларды эксплуатациялоого тиешеси жок электр жабдууларын орнотууга жана резервуарлардын тосмосунун ичинде электр кабелдик линияларын транзиттик өткөрүүгө жол берилбейт.

88. Резервуардын жанына орнотулган бекитүүчү түзүлүштөр тосмонун сыртындагы технологиялык түтүктөрдө бекитүүчү түзүлүштөрдү орнотуу менен кайталанышы керек.

Тосмонун сыртындагы клапандардын түйүндөрү керектүү технологиялык которуштурууларды, ошондой эле ар бир резервуарды ишенимдүү түрдө өчүрүү мүмкүнчүлүгүн камсыз кылышы керек. Аралыктан башкарылуучу арматураны (электр, пневмо же гидро кыймылдаткычтуу) колдонуу айлантуунун технологиялык процессинин шарттары менен аныкталат.

Жаңыдан долбоорлонуп жаткан резервуарлар үчүн бекитүүчү арматуранын кыймылдаткычтарын башкаруу башкаруу бөлмөсүнөн (оператордуктан) жана аны орнотуу жеринен аралыктан жүргүзүлүшү керек.

89. Резервуардык парктардын жалпы жарыктандыруусу прожекторлор менен ишке ашырылышы керек.

Прожектордук мамылар резервуарлардан кеминде 10 м алыстыкта, бирок тосмолоо же тосуучу дубалдардын зонасынын сыртында, орнотулушу керек.

90. Мунай продуктулары электростатикалык коопсуздукту камсыз кылуу үчүн чачыратпай, бүркпөй же катуу аралаштырбай резервуарга берилиши керек (технология менен аралаштыруу каралып жана электростатикалык коопсуздуктун атайын чаралары камсыздалган учурларды кошпогондо).

Бошотулган резервуарды толтурууда мунай (мунай продуктулары) кабыл алуучу патрубок толтурулганга чейин же понтон (калкып жүрүүчү чатыр) калкып чыкканга чейин секундасына 1 метрден ашпаган ылдамдыкта берилиши керек.

91. Резервуардык парктарда мунайды жана мунай продуктуларын кабыл алуу, сактоо жана жөнөтүү боюнча бардык технологиялык операциялар өндүрүштүк нускамалардын (технологиялык карталардын) жана ушул Эрежелердин талаптарына ылайык жүргүзүлүшү керек.

92. Резервуарларды эксплуатациялоо процессинде алардын техникалык абалын кароону, техникалык тейлөөнү, оңдоону жана техникалык диагностикалоону техникалык документацияда көрсөтүлгөн

жана долбоордук документацияда аныкталган, ушул Эрежелердин талаптарын эске алуу менен даярдоочу уюмдун талаптарына ылайык камсыз кылуу зарыл.

93. Резервуарлардын, задвижкаларды башкаруучу кудуктардын жана башка курулмалардын ичин кароодо, эгерде аларда мунай продуктуларынын буулары болсо, дем алуу органдарын коргоочу изоляциялоочу каражаттарды колдонуу керек.

§ 4. Тарада мунай продуктуларын сактоо үчүн кампалык имараттар жана курулмалар

94. Мунай продуктуларын идиштерде сактоо үчүн арналган кампалык имараттарды жана курулмаларды жайгаштыруу шаар куруу ишмердүүлүгү жөнүндө мыйзамдардын, долбоордук документтердин жана ушул Эрежелердин талаптарына ылайык келүүгө тийиш.

95. Тараларда мунай продуктуларын сактоо атайын имараттарда жана курулмаларда, чатырлардын астында жана ачык аянтчаларда жүргүзүлүүгө тийиш.

Жалындоо температурасы 45 градус Цельсий жана андан төмөн болгон оңой от алуучу мунай продуктуларын ачык аянтчаларда сактоого жол берилбейт.

96. Сактоо үчүн таранын түрлөрү, аны даярдоого, толтурууга жана маркалоого, аны сактоо жана ташуу шарттарына коюлуучу талаптар эксплуатациялык документацияга жана ушул Эрежелердин талаптарына ылайык келүүгө тийиш.

97. Мунай продуктуларын физикалык-химиялык касиеттери мунай продуктуларынын кычкылдануусуна жана от алуусуна жөндөмдүү заттар менен бир бөлмөдө бирге сактоого жол берилбейт.

98. Тарада мунай продуктуларын сактоо үчүн кампалык жайларда жана аянтчаларда жүктөө-түшүрүү иштерин жүргүзүү үчүн механикалаштыруу каражаттары каралууга жана көрсөтүлгөн сактоо жайларына жана аянтчаларына коопсуз өтүү үчүн шарттар камсыздалууга тийиш.

99. Тарадагы мунай продуктуларын кампалык жайларда сактоодо төмөнкү шарттар камсыздалышы керек:

- жайдын газга толуп калуусун көзөмөлдөө (ООСды сактоодо);
- аба алмашуунун керектүү эселиги;
- жүктөө-түшүрүүчү түзүлүштөрдүн болушу.

100. Тарада мунай продуктуларын сактоо үчүн кампа имараттарынын полдору күйбөс жана мунай продуктуларын сиңирбеген материалдардан жасалышы керек, ООСды сактоодо - учкун чыгарбоочу материалдардан жасалышы керек. Полдун бети орой болбошу керек жана суюктуктун арыкчаларга агып кетиши үчүн жантаюу менен жасалышы керек.

Тарага мунай продуктуларын куюу жана таңгактоо пункттарындагы электр өткөрбөс материалдардан жасалган полдор толтуруу учурунда

металл тара орнотулган жерге туташтырууну камсыз кылуу менен металл листтери менен жабылышы керек. Челектерди, бидондорду жана башка жылма идиштерди учу болтко ылайыктуу жез трос менен жерге туташтыруучу түзүлүшкө кошуу аркылуу жерге туташтырууга жол берилет.

101. Тарада мунай продуктуларын сактоо үчүн аянтчалар катуу төшөлгөн жана суунун агып кетиши үчүн жантаюу менен болушу керек.

102. Тарада мунай продуктуларын сактоо үчүн кампа жайларында мунай продуктуларын таңгактоого, таңгактоочу материалдарды, бош тараны жана башка буюмдарды сактоого жол берилбейт.

103. Тарада мунай продуктуларын сактоо үчүн аянтча суунун агып кетиши үчүн жантаюу менен кошо куюлган бетон жолдор жана суу өткөрүүчү каналдар менен жабдылышы керек. Суу өткөрүүчү лотоктор, түтүктөр, бетон жолдор оң абалда сакталышы керек. Суу өткөрүүчү лотокторду, түтүктөрдү жана бетон жолдорду тазалоо мезгилдүүлүгү эксплуатациялоочу уюмдун техникалык документтеринде аныкталат.

104. Мунай продуктуларын (майлар, майлоочу майлар) челектерге жана майда тараларга толтуруу жана таңгактоо мунай продуктуларын куюу жана таңгактоо пункттарында жүргүзүлүшү керек. Куюу жана таңгактоо пункттарынын жайлары климаттык шарттарга жана продукциянын түрлөрүнө жараша имараттарда же чатырдын астындагы аянтчаларда жайгаштырылышы керек. Куюлуучу продукциянын түрүнө жана көлөмүнө жараша жай өзүнчө секцияларга бөлүнүшү керек.

105. Мунай продуктуларын тарага куюу жана таңгактоо пункттарынын жайларындагы электр жабдуулары, электр өткөргүчтөрү Бажы союзунун "Жарылуу коркунучу бар чөйрөлөрдө иштөө үчүн жабдуулардын коопсуздугу жөнүндө" техникалык регламентинин (мындан ары – БС ТР 012/2011) талаптарына ылайык келүүгө тийиш.

106. Мунай продуктуларын тарага куюу жана таңгактоо пункттарынын жайлары мунай продуктуларын берүү, толтуруу жана санын аныктоо үчүн автоматташтырылган түзүлүштөр, куюуну автоматтык түрдө токтотуу каражаттары, газдын топтолушун көзөмөлдөө жана авариялык желдетүү системалары, жүктөө иштерин механикалаштыруу каражаттары менен жабдылууга тийиш.

107. Суюк продукцияны майда тарага куюу герметикалык куюуну камсыз кылуучу автоматтык орнотмолордо жана автоматтык линияларда жүргүзүлүшү керек.

108. Өлчөөчү түзүлүштөр, ошондой эле суюк продукцияны тарага куюучу таңгактоочу агрегаттар (камералар) жергиликтүү соргучтар менен жабдылууга тийиш.

109. ООСды металл челектерге куюуда куюучу шлангдын патрубогу түбүнө чейин түшүрүлүшү керек. Патрубок, шланг жана челек жерге туташтырылууга тийиш.

110. ООСды жана КСды автомобилдерге түздөн-түз орнотулган челектерге куюуга жол берилбейт.

111. Мунай продуктуларын тарага куюу жана таңгактоо пункттарын негизги түтүктөргө кошуу аралыктан жана (же) жергиликтүү башкаруусу менен бекитүүчү арматура аркылуу жүргүзүлүүгө тийиш.

112. Мунай продуктуларын тарага куюу жана таңгактоо пункттарынын жайларынын алдында механикалаштыруу каражаттары менен жабдылган жүктөө-түшүрүү аянтчалары (пандустар) жайгаштырылууга тийиш.

113. Жалпы сыйымдуулугу 200 куб метрге чейинки, бирдиктүү сыйымдуулугу 25 куб метрге чейинки мунай продуктулары бар бөлүштүрүүчү резервуарлар, берилүүчү мунай продуктуларынын түрүнө жараша, куюу жана таңгактоо пункттарынын имаратында жайгаштырылат:

– резервуарлардан бууларды имараттардын жана жел кирүүчү желдетүүчү түзүлүштөрдөн чегинен тышкары чыгарууну камсыз кылуу шартында;

– имараттын бүтүн (оюксуз) дубалынан 2 метр аралыкта;

– мунай продуктусунун төгүлүү аянтын чектеген тосмо түзүлүштөр (борттор) болгон учурда.

114. Мунай продуктуларын кабыл алуу, сактоо жана тарага куюу боюнча бардык технологиялык операциялар эксплуатациялоочу уюм тарабынан бекитилген документтерге (стандарттарга, жоболорго, өндүрүштүк нускамаларга, технологиялык карталарга) жана ушул Эрежелерге ылайык жүргүзүлөт.

§ 5. Мунайды жана мунай продуктуларынын кампаларынын технологиялык түтүктөрү

115. Технологиялык түтүктөрдү эксплуатациялоо жана тейлөө алардын технологиялык түтүктөрдүн бүткүл эксплуатациялык мөөнөтү ичинде долбоордук документациянын талаптарына шайкештигин камсыз кылууга тийиш.

116. Технологиялык түтүктөрдү эксплуатациялоону жүзөгө ашыруучу уюмдар алардын коопсуз эксплуатациясын, текшерүү жана оңдоо иштерин жүргүзүүнү контролдоону, ошондой эле алардын ченемдик документтердин талаптарына шайкештигин баалоону камсыз кылууга милдеттүү.

117. Долбоордук документтерде технологиялык түтүктөрдүн кызмат өтөө мөөнөтү, категориясы жана тобу аныкталууга тийиш.

118. Мунайды жана мунай продуктуларын ташуу үчүн болоттон жасалган түтүктөр колдонулууга тийиш. Айнектен, ошондой эле күйүүчү жана кыйын күйүүчү материалдардан (фторопласт, полиэтилен, винипласт) жасалган түтүктөрдү колдонууга жол берилбейт.

119. Мунайды жана мунай продуктуларын сактоочу кооптуу өндүрүштүк объектилеринин жаңыдан курулуп жаткан жана реконструкцияланып жаткан күйүүчү май куюучу комплекстери үчүн реактивдүү кыймылдаткычтар үчүн күйүүчү майдын технологиялык

түтүктөрү ички жана тышкы коррозияга каршы каптамасы бар аз көмүртектүү болоттон же коррозияга туруктуу болоттон жасалууга тийиш.

Технологиялык түтүктөр жер астына төшөлгөндө, коррозиядан электрохимиялык коргоону кошумча кароо зарыл.

120. Авиациялык күйүүчү майдын түтүктөрүнүн конструкцияларында жез жана кадмий эритмелеринен, ошондой эле цинктелген болоттон жасалган материалдарды колдонууга жол берилбейт.

121. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын аймагында төшөлгөн технологиялык түтүктөр аларды эксплуатациялоодо, тейлөө, оңдоо жана алмаштыруу иштерин жүргүзүүдө ыңгайлуулукту жана коопсуздукту камсыз кылышы керек.

122. Технологиялык түтүктөр электр ширетилген жана тигишсиз түтүктөрдөн, анын ичинде коррозияга каршы каптамасы бар түтүктөрдөн жасалышы керек. Түтүктөрдү тандоо ташылып жаткан өрт-жарылуу коркунучу бар заттардын касиеттерине жана жумушчу параметрлерине жараша жүргүзүлүшү керек.

123. Түтүктөрдүн өз ара бириктирилиши ширетилген болушу керек. Технологиялык түтүктөр аркылуу илешкектүү жана катып калуучу мунай продуктуларын айдап өткөрүүдө арматураны орнотуу жерлеринде жана жабдуулар менен бириктирүүдө күйбөс материалдардан жасалган төшөмөлөрдү колдонуу менен фланецтик бириктирүүлөрдү орнотуу долбоордук документацияда негизделиши керек.

124. Технологиялык түтүктөрдө басымдын эсептелгенден жогору көтөрүлүүсү мүмкүн болгон учурда сактагыч клапандар орнотулушу керек, алардан чыгарылган заттар жабык технологиялык системаларга же авариялык чыгаруу резервуарларына багытталышы керек.

125. Долбоордук документацияда түтүктөрдү мунай продуктуларынан бошотуу боюнча чаралар каралышы керек.

Технологиялык түтүктөрдө туюк жана туруп калуу зоналарынын пайда болушуна жол берилбейт.

126. Технологиялык түтүктөрдү төшөө токтоп калганда аларды бошотуу мүмкүнчүлүгү үчүн жантаюу менен жүргүзүлүшү керек. Куурлардын кабыл алынган жантаюусунун чоңдугу долбоордук документацияда негизделиши керек.

127. Технологиялык түтүктөрдү үйлөтүү үчүн инерттүү газды же бууну берүү түтүктөрдүн баштапкы жана акыркы чекиттеринде жүргүзүлүшү керек. Бул үчүн арматурасы жана тыгыны бар штуцерлер каралышы керек.

128. Илешкектүү продуктуларды айдап өткөрүү үчүн технологиялык түтүктөр сырткы жылытууга ээ болушу керек. Жылуулук алып жүрүүчү катары буу, өнөр жайлык жылуулук суусу жана электр жылытуу колдонулушу мүмкүн. Эгерде электр жылытуу ленталык жылыткычтардын жардамы менен колдонулса, анда алар жарылуудан корголгон конструкцияда жасалышы керек.

Жылуулук алып жүрүүчүнүн түрү жана жылытуу ыкмасы айдалуучу продуктунун түрүнө, анын физикалык-химиялык касиеттерине жана өрт-жарылуу коркунучунун көрсөткүчтөрүнө, климаттык шарттарга жараша тандалышы керек.

129. Мазутту технологиялык түтүктөр аркылуу ташуу үчүн тынч көмүртектүү жана аз легирленген болоттон жасалган тигишсиз болот түтүктөрүн колдонуу керек.

130. Мазутту ташуу үчүн түтүктөрдүн температуралык деформациялары түтүктөрдүн трассасынын бурулуштарынын жана ийилүүлөрүнүн эсебинен же атайын компенсациялоочу түзүлүштөрдү (П-сымал компенсаторлорду) орнотуу менен компенсацияланышы керек.

131. Мазут ташуу үчүн технологиялык түтүктөрдө сальник, линза жана толкундуу компенсаторлорду колдонууга жол берилбейт.

132. Мунайды жана мунай продуктуларын ташуу үчүн технологиялык түтүктөрдө жабуучу жана (же) кесүүчү арматура орнотулушу керек.

Арматуранын жапкычынын герметикалык классы ташылып жаткан мунай продуктуларынын физикалык-химиялык касиеттеринен улам тандалып алынат.

133. Шарттуу диаметри 400 ммден ашкан технологиялык түтүктөргө орнотулган жабуучу арматура аралыктан башкаруусу жана кол менен кайталоосу менен механикалык кыймылдаткычка (электр-, пневматикалык- же гидравликалык кыймылдаткыч) ээ болушу керек.

134. Технологиялык түтүктөрдөгү пломбалардын конструкциясы, сальник тыгыздоочулары, төшөмөлөрдүн материалдары жана фланецтик бириктирүүлөрдү орнотуу технологиялык системанын эксплуатациясынын оңдоо аралык мезгилинде керектүү герметикалык даражаны камсыз кылышы керек.

§ 6. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын мунай жана мунай продуктуларынын насостук орнотмолору (станциялары)

135. Насос агрегаты же насостук агрегаттар тобу бар мунайдын жана мунай продуктуларынын насостук орнотмолору (станциялары) жабык типте (имараттын ичинде) жана ачык типте (чатыр астында) болушу мүмкүн.

136. Ачык насостук станцияларда, чатыр астында жайгашкан, каптал тосмолордун аянты жабылган тараптын жалпы аянтынын 50 пайызынан ашпашы керек (полдон насостук станциянын жабуусунун же каптоосунун чыгып турган бөлүгүнө чейинки бийиктиги боюнча эсептегенде).

Ачык насостук станциялардын коргоочу каптал тосмолору күйбөс материалдардан жасалышы керек жана табигый желдетүү шарттары боюнча полго жана насостук станциянын каптоосуна (жабуусуна) 0,3 метрден кем эмес жетпеши керек. Ачык насостук станциялардын каптал тосмолору катары туташ металл торчону колдонууга жол берилет.

Ачык насостук орнотмолордо (станцияларда) долбоордук документтерде негиздеме болгон учурда полду жылытуу каралышы керек. Полду жылытуучу түзүлүштөр эң суук беш күндүктүн орточо температурасында насостук жабдуунун (станциянын) полунун бетинде плюс 5 градус Цельсийден төмөн эмес температураны камсыз кылышы керек.

137. Насостук агрегаттар алардын бүткүл кызмат мөөнөтү бою коопсуз иштешин камсыз кылышы керек.

ООС жана КС айдап берүү үчүн , торцтук тыгыздоочусу бар сальниксиз центробеждик насостор колдонулушу керек. Торцтук тыгыздоонун түрү (жалгыз, жалгыз кошумча тыгыздоосу бар, кош) айдалып жаткан чөйрөнүн физикалык-химиялык касиеттерине жараша аныкталууга тийиш.

Кош торцтук тыгыздоо колдонулганда, бекитүүчү суюктук катары күйбөс жана (же) айдалуучу чөйрөгө нейтралдуу суюктуктар колдонулушу керек.

Аз көлөмдөгү суюктуктарды (ООС жана КС) жеткирүү ылдамдыгында, анын ичинде дозалоо системаларында, башка типтеги насосторду (поршеньдүү, плунжердүү, мембраналуу, винттүү, тиштүү) колдонууга жол берилет.

Насосторду тандоодо жарылуу коркунучу бар чөйрөдө иштөө үчүн жабдуулардын коопсуздугуна карата техникалык талаптар жана ушул Эрежелердин, ошондой эле даярдоочу уюмдун техникалык документтеринин талаптары эске алынышы керек.

138. Айдоочу түтүктө ташылып жаткан заттардын артка жылышына жол бербөө үчүн кайра кайтаруучу клапан орнотулушу керек.

139. ООС жана КС берүү ылдамдыгын регламенттелген маанилердин чегинде чектөө ыкмасын тандоо долбоордук документтерде негизделиши керек (насостун соруучу түтүгүнө мунай продуктунун бир бөлүгүн өткөрүү үчүн коопсуз линиянын болушу, насостун жыштык менен жөнгө салынуучу электр кыймылдаткычын орнотуу).

140. Насос агрегаттары өндүрүүчү уюмдун техникалык документтеринин талаптарына ылайык алардын иштешин камсыз кылуучу автоматташтыруу системалары менен жабдылууга тийиш.

141. Мунай жана мунай продуктуларын сордуруучу насостук агрегаттар башкаруу бөлмөсүнөн (оператордук бөлмөдөн) аралыктан өчүрүлүүгө тийиш жана ордунан.

142. Эксплуатациялоочуу уюм аларды коопсуз пайдаланууну камсыз кылуу максатында насостук агрегаттардын вибрациянын деңгээлине вибрациялык абалын контролдоону орнотушу керек.

143. Кыймылдуу бөлүктөрдө тосмо болбогон учурда насостук агрегаттарды ишке киргизүүгө жана пайдаланууга жол берилбейт.

144. Жабык насостук станцияларда пол күйбөс жана мунай продуктуларынын таасирине туруктуу материалдардан жасалышы керек. Полдордо дренаждык лотоктор жайгаштырылышы керек. Лотоктор суу

жана мунай продуктулары үчүн өткөрбөс жана жабык болушу керек. Лотоктор канализацияга гидрожапкычтар аркылуу канализация тарапка туруктуу жантаюу менен туташтырылышы керек.

145. Насостук станциялардын имараттарында насостордун, түтүктөрдүн жана арматуралардын жайгашуусу аларды техникалык тейлөө, кароо, оңдоо жана монтаждоо (демонтаждоо) боюнча коопсуз иштерди жүргүзүүнү камсыз кылууга тийиш.

146. Долбоорлонуп жаткан жана реконструкцияланууучу кооптуу өндүрүштүк мунай жана мунай продукт кампаларынын объекттери үчүн көмүлгөн насостук станцияларды курууга жол берилбейт.

147. Ачык аянтчаларда жогорку илешкектүү, суу аралашкан же сырткы абанын температурасында катып калуучу мунай заттарын айдаган насостук агрегаттарды орнотууда алардын үзгүлтүксүз иштешин камсыз кылуучу талаптар сакталууга тийиш (жылуулук изоляциясы, насосторду жана түтүктөрдү жылытуу, насосторду жана түтүктөрдү үйлөтүү, жуу, буулоо системаларынын болушу).

148. ООС жана КС айдаган насостордун корпустары насостор менен бир рамада жайгашкан электр кыймылдаткычтарынын жерге туташтырылышына карабастан, өзүнчө жерге туташтырылышы керек.

149. Жабык жана ачык типтеги насостук орнотмолордо (станцияларда) насостук имараттын ичиндеги жана ачык насостук орнотмолордун станциялардын жумушчу зонасындагы газдын булганышын автоматтык түрдө көзөмөлдөөчү каражаттарды орнотуу керек, ЖТТКЧ боюнча күйүүчү газдардын жана мунай продуктуларынын бууларынын концентрациясы ЖТТКЧнин көлөмдүк 20 пайызына жеткенде башкаруу бөлмөсүнө (оператордукка) сигнал (жарык жана үн) берүү менен.

Жабык типтеги насостук станцияларда имараттын ичинде газдын топтолушу жөнүндөгү сигнал насостук станциянын имаратына кире бериште кошумча орнотулат.

Жабык типтеги насостук станцияларда күйүүчү газдар жана мунай продуктуларынын буулары ЖТТКЧнин көлөмүнүн 20 пайызына жеткенде авариялык желдетүү ишке киргизилет.

Күйүүчү газдар жана мунай продуктуларынын буулары ЖТТКЧнин көлөмүнүн 50 пайызына жеткенде мунай продуктуларын сордуруучу насостук агрегаттарды автоматтык түрдө өчүрүү каралышы керек.

Бардык газга толуп калуу учурлары автоматтык жазуусу бар приборлор менен катталып, документтештирилиши керек.

150. Жабык насостук станциялар аба киргизүү-чыгаруу желдетүү системасы менен жабдылышы керек.

Жабык насостук станцияны авариялык желдетүү менен жабдуу айдап өткөрүлүүчү мунай продуктуларынын физикалык-химиялык касиеттерине жараша аныкталат.

151. Насостук станциялардын имараттары технологиялык жабдууларды оңдоо үчүн жүк көтөрүүчү түзүлүштөр менен жабдылышы керек.

152. Ар бир насостук агрегатта комплектациялык бөлүктөрдү оңдоо жана алмаштыруу боюнча бардык маалыматтар жазылган өндүрүүчү уюмдун паспорту болушу керек. Насос агрегатынын паспортунда анын иштөө мөөнөтү көрсөтүлүшү керек.

153. Насосторду монтаждоо, жөндөө жана сыноо долбоордук документациянын жана өндүрүүчү уюмдун техникалык документациясынын талаптарына ылайык жүргүзүлүшү керек.

3-глава. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объектилеринде инженердик-техникалык камсыздоо системаларына карата өнөр жай коопсуздугунун талаптары

§ 1. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объекттериндеги автоматташтырылган башкаруу системалары

154. Долбоордук документтерде каралган технологиялык операцияларды ишке ашыруу үчүн бөгөттөөлөрдүн жана сигнализациянын ишке кирүү жөндөөлөрүнүн тизмесин эксплуатациялоочу уюм бекитет.

155. Өндүрүштүк жайлардын жана тышкы орнотмолордун жарылуу жана өрт коркунучу бар зоналарында автоматташтыруу, байланыш жана кабарлоо системаларынын электрдик каражаттары БС ТР 012/2011 талаптарына жооп бериши керек.

156. Ачык абада орнотулган контролдук-өлчөөчү приборлор жабык шкафтарда жайгаштырылышы керек.

157. Мунай жана мунай продуктуларын өткөрмө түтүктөрү боюнча айлантуу процесстерин башкаруу жана контролдоо, ошондой эле төгүү жана куюу башкаруу бөлмөсүнөн (оператордук жана (же) диспетчердик) борборлоштурулган түрдө жүзөгө ашырылууга тийиш.

158. Автоматташтыруу системаларына кирген бузук же өчүрүлгөн приборлор менен технологиялык операцияларды жүргүзүүгө жана жабдууларды иштетүүгө жол берилбейт.

159. Автоматташтыруу системасынын элементтерин алмаштыруу мезгилинде технологиялык операцияларды кол менен жүргүзүүдө коопсуздукту камсыз кылуучу чаралар жана каражаттар каралышы керек. Технологиялык операцияларды кол менен жүргүзүү боюнча көрсөтүлгөн чаралар жана каражаттар эксплуатациялоочу уюм тарабынан бекитилген технологиялык операцияларды жүргүзүү боюнча нускамада көрсөтүлүшү керек.

160. Автоматташтыруу, байланыш жана кабарлоо системаларында иштөө мөөнөтү аяктаган приборлорду колдонууга жол берилбейт.

161. Мунай продуктуларын сактоо жана кайра жүктөө учурунда технологиялык операцияларды жүргүзүүдө чектик параметрлердин

маанилери эксплуатациялоочу уюм тарабынан бекитилген көрсөтүлгөн операцияларды жүргүзүү боюнча нускамада көрсөтүлөт.

162. Бардык өлчөө каражаттары "Өлчөө бирдиктүүлүгүн камсыз кылуу жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарына ылайык текшерүүдөн жана (же) калибрлөөдөн өткөрүлүүгө тийиш.

§ 2. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объекттериндеги электр менен камсыздоо жана электр жабдуулары

163. Электр энергиясынын негизги булагынан берилиши токтогон учурда үзгүлтүксүз электр менен камсыздоону камсыз кылуу үчүн, электр энергиясынын негизги булагынан резервдик булакка автоматтык түрдө которуу каражаттары колдонулушу керек.

164. Кабель трассаларын жайгаштыруу, жогорку температуранын таасирин, механикалык бузулууларды болтурбоочу жерлерде ачык жол менен жүргүзүлүшү керек.

Мунай жана мунай продуктулары сакталган кооптуу өндүрүштүк объектилердин аймагы аркылуу өткөрүлүүчү электр кабелдери күйбөй турган материалдардан жасалган изоляцияга жана кабыкка ээ болууга тийиш.

165. Электр кабелдери жана түтүктөр өтүүчү дубалдардагы жана полдордогу тешиктер күйбөс материалдар менен тыгыз бекитилиши керек.

166. Мунай жана мунай продуктулары сакталган кампалардын кооптуу өндүрүштүк объектилеринде долбоордук документтерде кабыл алынган техникалык чечимдерди негиздөө менен жалпы курулуш конструкцияларында кабелдик трассаларды жана технологиялык түтүктөрдү төшөөгө жол берилет.

167. Жарылуу жана өрт коркунучу бар жайларды, ачык аянтчаларды, аппараттарды, арматураларды жана жабдууларды убактылуу жарыктандыруу үчүн жарылуудан корголгон көчмө чырактарды колдонуу керек.

168. Жарылуу коркунучу бар зонадан тышкары жайгашкан тышкы орнотмолор үчүн электр жабдуулары климаттык факторлорду эске алуу менен атмосфералык таасирлерден коргоо менен жабык же жабык үйлөтүлүүчү конструкцияга ээ болушу керек.

169. Мунай жана мунай продуктулары сакталган кооптуу өндүрүштүк объекттердин аймагында таңгакталган жүктөрдү жылдыруу үчүн жарылуудан корголгон электрлештирилген транспортту (өзү жүрүүчү аккумулятордук арабалар (электрокарлар), электрдик жүктөгүчтөр жана сүйрөгүчтөр) колдонуу керек. Буу концентрациясын көзөмөлдөө камсыз кылынган учурда учкун өчүргүчтөрү бар кадимки автотранспортту колдонууга жол берилет.

170. Электрлештирилген көтөрүүчү курулмаларды (жүк көтөрүүчү крандарды, электр талдарын, лебедкаларды) пайдаланууда жарылуу

коркунучу бар бөлмөлөрдө троллей зымдарын жана ачык ток алуучуларды колдонууга жол берилбейт.

171. Көчмө жана алып жүрмө электр жабдууларын туташтыруучу түзүлүштөр жарылуу коркунучу бар зоналардан тышкары жайгаштырылышы керек.

§ 3. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объекттериндеги чагылгандан коргоо жана статикалык электрден коргоо

172. Чагылгандан коргоочу түзүлүштөрдүн түрү жана жайгашуусу мунай жана мунай продуктулары сакталган кооптуу өндүрүштүк объектилерди долбоорлоо стадиясында долбоорлоочу тарабынан тандалат.

Тикелей чагылгандын соккусунан, анын экинчи көрүнүштөрүнөн жана жер үстүндөгү (жер астындагы) жана жер астындагы металл коммуникациялары аркылуу жогорку потенциалдын кирип кетишинен коргоо электр орнотмолорунун түзүлүш эрежелеринин талаптарына жооп бериши керек.

173. ООС сакталган резервуарлардын дем алуу арматурасы жана анын үстүндөгү мейкиндик, ошондой эле оңой күйүүчү суюктуктар куюлган цистерналардын моюнчасынын кесилишинин үстүндөгү мейкиндик, эгерде продукт куюу эстакадасында ачык куюлуп жатса, бийиктиги 2,5 метр жана радиусу 5 метр болгон цилиндр менен чектелип, чагылгандын түз тийүүсүнөн корголушу керек.

174. Имараттарды (курулмаларды) жана электр жабдууларын чагылгандын экинчи көрүнүштөрүнөн коргоо үчүн төмөнкү чаралар каралышы керек:

– корголуучу имаратта (курулмада) жайгашкан бардык жабдуулардын жана аппараттардын металл конструкциялары жана корпустары электр орнотмолорунун жерге туташтыруучу түзүлүшүнө кошулушу керек;

– түтүк өткөргүчтөрдүн элементтеринин же башка узун металл буюмдардын бирикмелеринде ар бир контакт үчүн 0,03 Омдон ашпаган өткөөл каршылыктар камсыздалышы керек.

175. Лак-боёк материалдары менен капталган жерге туташтырылган металл жабдуулар, эгерде анын ички жана тышкы бетинин каалаган жеринин жерге туташтыруу магистралына карата каршылыгы 10 Омдон ашпаса, электростатикалык жерге туташтырылган деп эсептелет.

Көрсөтүлгөн каршылыкты өлчөө айлана-чөйрөнүн салыштырмалуу нымдуулугу 60 пайыздан ашпаган шартта жүргүзүлүшү керек, мында өлчөөчү электроддун жабдуунун бети менен тийишкен аянты 20 квадрат сантиметрден ашпашы керек. Өлчөө учурунда электрод жабдуунун бетинин жерге туташтырылган металл элементтери, тетиктери, арматурасы менен тийишкен жерлеринен эң алыс жайгашкан чекиттеринде жайгаштырылышы керек.

176. Чагылган кабылдагычтарды токту өткөргүчтөр менен, ал эми токту өткөргүчтөрдү жерге туташтыргычтар менен бириктирүү ширетүү жолу менен аткарылышы керек, эгерде от менен иштөөгө жол берилбесе, чагылгандуу мезгил башталаар алдында каршылыкты жыл сайын милдеттүү түрдө көзөмөлдөө шарты менен өткөөл каршылыгы 0,05 Омдон ашпаган болттуу бириктирүүлөрдү жасоого уруксат берилет.

177. Жерге туташтыргычтар, токту алып кетүүчүлөр 5 жылда бир жолудан кем эмес көзөмөлгө алынып, ачылып, коррозияга учурашы текшерилет.

Жерге туташтыргычтарды жана токту алып кетүүчүлөрдү ачып, алардын коррозияга учурашын текшерүү топурактын коррозиялык активдүүлүгүнө жараша тандалма түрдө жүргүзүлөт.

Жүргүзүлгөн текшерүүлөрдүн жана кароолордун жыйынтыктары чагылганга каршы түзүлүштүн паспортуна киргизилет.

178. Статикалык электрдин пайда болушунан сактануу үчүн төмөнкүлөр жерге туташтырылууга тийиш:

– жер үстүндөгү күйүүчү жана тез күйүүчү суюктуктар үчүн резервуарлар жана диэлектрик болуп саналган жана бууланганда аба менен жарылуу коркунучу бар аралашмаларды түзө алган башка суюктуктар;

– жер үстүндөгү түтүктөр ар бир 200 метр сайын жана кошумча ар бир бутакта, ар бир бутакты жерге туташтыргычка кошуу менен;

– мунай жана мунай продуктуларын куюу жана төгүү үчүн ийилчээк шлангтардын металл баштары жана патрубкалары;

– бири-бирине электрдик туташтырылган төгүү-куйуу участкаларынын темир жол рельстери, ошондой эле узундугу боюнча эки тараптан төгүү-куйуу эстакадаларынын металл конструкциялары;

– автоматтык куюучу түзүлүштөрдүн металл конструкциялары;

– мунай продуктуларын айдоо үчүн насостук станциялардын бардык механизмдери жана жабдуулары;

– жарылуу коркунучу бар бөлмөлөрдөгү желдетүү системаларынын металл аба өткөргүчтөрү жана изоляциялык каптоолору ар бир 40-50 м сайын.

179. Статикалык электрден коргоо үчүн жерге туташтыруучу түзүлүш электр жабдууларын жана чагылгандан коргоо үчүн жерге туташтыруучу түзүлүштөр менен бириктирилиши керек. Статикалык электрден гана коргоо үчүн арналган жерге туташтыруучу түзүлүштүн каршылыгы 100 Омдон ашпашы керек.

180. Бири-бирине кыймылсыз металл конструкцияларды (резервуарлар, түтүктөр) бириктирүү, ошондой эле аларды жерге туташтыргычтарга кошуу үчүн кеминде 48 квадрат миллиметр тилкелүү болоттон же диаметри 6 мм ашык тегерек болоттон ширетүү же болттор менен жасоо керек.

181. Темир жол жана автомобиль цистерналарына, жана башка көчмө идиштерге жана аппараттарга суюктуктарды куюу үчүн колдонулган металл

учтары бар резина шлангылары жерге туташтырылышы керек (диаметри 2 мм кем эмес жез зым менен же кесилиши 6 квадрат мм кем эмес жез зым менен оролуп, ороонун кадамы 100 мм ашпашы керек). Зымдын (же тросиктын) бир учу ширетүү (же болт менен) менен түтүк өткөргүчтүн металл жерге туташтырылган бөлүктөрүнө, ал эми экинчиси шлангдын металл учуна туташтырылат.

Шлангдын учтары урунганда учкун чыгарбаган металлдан жасалышы керек.

182. Электростатикалык индукциядан коргоо имараттарда, курулуштарда жана орнотмолордо жайгашкан бардык жабдууларды жана аппараттарды коргоочу жерге туташтыруу контуруна кошуу аркылуу камсыздалышы керек.

183. Электромагниттик индукциядан сактануу үчүн түтүктөр менен башка узун металл буюмдардын (курулуштун каркасы, сырткы кабыгы жок кабелдердин металл кабыктары) ортосунда, жарылуу коркунучу бар зонада имараттын (курулуштун) ичинде 10 см жана андан аз аралыкта бири-бирине жакын жерлерде, ар бир 20 метр сайын металл секиргичтерди ширетип же чаптоо керек, ошондо туюк эмес контурлар пайда болбошу керек.

Перемычкалар диаметри кеминде 5 мм болгон болот зымдан же кеминде 24 квадрат мм кесилиши бар болот лентадан жасалышы керек.

184. Жер астындагы металл коммуникациялары (куурлар, электр кабелдери, анын ичинде каналдарда жана тоннелдерде төшөлгөн) боюнча жогорку потенциалдардын кирип кетишинен сактоо үчүн, курулушка кирген жерде коммуникацияларды электр орнотмолорунун жерге туташтыргычына же чагылгандын түз тийүүсүнөн жерге туташтыргычка кошуу зарыл.

185. Чагылгандын экинчи көрүнүштөрүнө арналган жана имараттарды жана курулмаларды статикалык электрден коргоо үчүн колдонулган түзүлүштөрдү тандоо долбоордук документтерде негизделиши керек.

186. Чагылганды буруучуларда чагылган учурунда 4 метрден жакын аралыкка келүүгө тыюу салган эскертүү жазуулары болушу керек.

§ 4. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын коопсуз өндүрүштүк объекттериндеги байланыш жана кабарлоо системалары

187. Мунай жана мунай продуктулары менен технологиялык операцияларды коопсуз жүргүзүү үчүн персонал эки тараптуу үн күчөткүч байланыш системалары же телефон байланышы же радио байланыш менен камсыз болушу керек.

188. Байланыш түзүлүүчү өндүрүштүк участоктордун жана структуралык бөлүмдөрдүн тизмеси, ошондой эле байланыш түрлөрү долбоордук документтер менен аныкталат.

189. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объектилеринин бардык аянтчаларында күйүүчү буулардын авариялык чыгарылышын же мунай менен мунай продуктуларынын төгүлүшүн аныктоо жөнүндө кабарлоону камсыз кылуучу техникалык каражаттар каралышы керек.

190. Кырсыктар болгон учурда уюм, кабарлоо тартиби жана кызматкерлердин аракеттери кырсыктардын кесепеттерин локализациялоо жана жоюу боюнча иш-чаралардын пландары менен белгиленет.

§ 5. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объекттериндеги өндүрүштүк жайларды желдетүү

191. Өндүрүштүк жайларда желдетүү системаларынын аба алмашуусу жумушчу зонанын абасындагы зыяндуу заттардын концентрациясын жол берилген чектен төмөн, ал эми өрт-жарылуу коркунучу бар заттардын жана газдардын концентрациясын ЖТТКЧ дан төмөн камсыз кылууга тийиш.

192. Кооптуу заттардын күтүлбөгөн жерден кириши мүмкүн болгон өндүрүштүк жайларда авариялык желдетүү караштырылышы керек.

193. Авариялык желдетүү системалары бөлмөдөгү аба чөйрөсүнүн газга толуп кетүүсүн көзөмөлдөө системаларынан автоматтык түрдө ишке кириши керек. Автоматтык түрдө ишке киргизүүдөн тышкары, кол менен ишке киргизүү да каралышы керек (жергиликтүү жана аралыктан башкаруу бөлмөсүнөн).

194. Желдетүү системасына кооптуу заттардын кирип кетүүсүнө жол бербеген жерлерден желдетүү системалары үчүн аба киргизүүчү түзүлүштөрдү караштыруу зарыл.

195. Жарылуу жана өрт коркунучу бар категориядагы бөлмөлөр үчүн келүүчү системалардын жабдууларын кадимки аткарууда орнотууга жол берилет, эгерде желдетүү камерасынан чыгууда аба өткөргүчтөрүндө жарылуудан корголгон кайтарым клапандар каралган болсо.

196. Желдетүүчү жабдуулар, металл түтүктөр жана жылытуу жана желдетүү системаларынын аба өткөргүчтөрү жерге туташтырылууга тийиш.

197. Желдетүү системалары үчүн төмөнкүлөр каралышы керек:

– күйүүчү газдардын жана мунай продуктуларынын бууларынын концентрациясы бөлмөдө ЖТТКЧнын көлөмүнөн 20 пайызына жеткенде авариялык желдетүүнү автоматтык түрдө иштетүү;

– бөлмөдө абанын кепилденген басымын жана тамбур-шлюзде абанын басымын камсыз кылуучу басымдын төмөндөшү жөнүндө сигнализация;

– вентиляция системаларынын иштеши жөнүндө башкаруу бөлмөсүнө сигнал берүүчү сигнализация;

– калориферлерди тоңуп калуудан автоматтык коргоо;

– автоматтык өрт өчүрүү же сигнализация системасы менен жабдылган бөлмөдө өрт чыккан учурда желдетүү системаларын автоматтык түрдө өчүрүү;

– иштеп жаткан желдеткич бузулганда желдетүү системаларынын резервдик желдеткичинин автоматтык түрдө ишке кириши жана резервдин ишке киргендиги жөнүндө сигналдын берилиши.

§ 6. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объекттериндеги суу менен камсыздоо, өндүрүштүк канализация жана тазалоочу курулмалар

198. Суу менен камсыздоо системаларынын агрегаттарын электр менен камсыздоо мунай жана мунай продуктуларынын кооптуу өндүрүштүк объектилеринин кампаларындагы сууну керектөөчү объекттердин ишенимдүүлүк категориясы боюнча камсыздалышы керек.

199. 0,5 м ашык тереңдикте жайгашкан өндүрүштүк канализациянын насостук станциялары башкаруу бөлмөсүнүн пультуна сигнал берүүчү газдын бар экендигин аныктоочу датчиктер менен жабдылышы керек. Насостук станциянын газга толушу ЖТТКЧнын көлөмүнүн 20 пайызына жеткен учурда авариялык желдетүү ишке киргизилиши керек.

200. Суу түтүктөрүн, жер астындагы гидранттары бар кудуктарды текшерүү жана тазалоо эксплуатациялоочу уюм тарабынан иштелип чыккан газ коркунучу бар иштерди коопсуз жүргүзүүнү уюштуруу боюнча инструкциянын талаптарын сактоо менен график боюнча жүргүзүлүшү керек.

201. Мунай жана мунай продуктуларын сактоочу резервуарлардын тобунун тосмосунун ичинде транзиттик суу түтүктөрүнүн өтүшүнө жол берилбейт.

202. Канализация системалары химиялык жактан булганган, технологиялык, жуунду жана башка агынды сууларды чыгарып тазалоону камсыз кылууга тийиш.

Бул агынды сууларды алдын ала жергиликтүү тазалоодон өткөрбөстөн агызууга жол берилбейт, эгерде эксплуатациялоочу уюмдун өзүнүн тазалоочу курулмалары жана мындай агынды сууларды кабыл алууга арналган магистралдык тармагы болгон учурлар буга кирбейт.

203. Мунай жана мунай продуктулары сакталган кампалардын кооптуу өндүрүштүк объектилеринин аянтчаларында өндүрүштүк жана жамгыр канализация системаларын бириктирүү өндүрүштүк жана жамгыр (нөшөр) агын сууларынын курамына жана көлөмүнө жараша аткарылышы керек.

204. Өндүрүштүк канализацияга төмөнкүдөй агынды суулар агызылышы керек:

– мунай жана мунай продуктуларын тындыруудан чыккан суулар;

– өрт учурунда резервуарларды муздатуучу суу;

– ачык аянттардан же тосмолордон келген жамгыр суусу;

– технологиялык жабдуулардан жана лабораториядан чыккан өндүрүштүк агындылар.

205. Өндүрүштүк саркынды суулардын түйүнү жабык болушу керек жана күйбөс материалдардан жасалышы зарыл.

206. Өрт-жарылуу коркунучу бар жана өрт коркунучу бар мунай продуктуларын канализацияга, анын ичинде авария болгон учурда дагы, төгүүгө жол берилбейт.

207. Мунай жана мунай продуктулары үчүн резервуарларды тазалоодон жана буулоодон чыккан саркынды суулар тазалоочу курулмаларга агызылышы керек.

Нефтешламдарды саркынды суулардын канализация тармактарына таштоого болбойт, нефтешламдар андан ары утилдештирүү үчүн зыянсыздандыруу түйүндөрүнө чыгарылууга тийиш

208. Мунай жана мунай заттары сакталган резервуардык парктардын аймагынан чыккан жамгыр канализациясынын задвижкалары жабык абалда болуп, пломбаланышы керек.

209. Жогорку илешкектүү мунай заттардын (гудрон, битум) резервуардык парктарынан жалаң гана жаан суулары чыгарылууга тийиш.

210. Резервуарлар тобунан же бир резервуардан тосмонун сыртындагы саркынды суу чыгаруучу жерлерге бекиткичтери бар кудуктарды, аларды жер үстүнөн башкаруучу түзүлүштөрдү, ошондой эле гидравликалык бекиткичтерди орнотуу зарыл. Гидравликалык бекиткичтеги суюктуктун бийиктиги 0,25 м кем болбошу керек.

211. Булганган агынды сууларды тиричилик канализациясына гидрожапкычсыз түз кошууга болбойт. Эгерде агынды сууга өрт-жарылуу коркунучу бар жана уулуу заттар түшүп калышы мүмкүн болсо, тазалоочу курулмалардын коллекторуна кире бериште алардын курамын көзөмөлдөө жана сигнализациялоо каражаттары орнотулушу керек, ошондой эле бул заттардын тиричилик канализациясына түшүп кетүүсүнө жол бербөө чаралары көрүлүшү зарыл.

212. Канализация тармактарындагы кудуктарды технологиялык түтүктөрдүн эстакадаларынын астына, жарылуу коркунучу бар продуктуларды камтыган өзүнчө турган жабдуулардын четтеринин жана тосмолорунун ичине жайгаштырууга жол берилбейт.

213. Канализациялык кудуктарды, түтүктөрдү, лотокторду, гидрожапкычтарды кароо жана тазалоо газ кооптуу жумуштарды коопсуз жүргүзүүнү уюштуруу боюнча эксплуатациялоочу уюм тарабынан иштелип чыккан техникалык документтердин талаптарын сактоо менен жүргүзүлүүгө тийиш.

214. Өндүрүштүк агынды суулардын канализацияга агызылган температурасы 40 градус Цельсийден жогору болбошу керек.

215. Тазалоочу курулмаларда төмөнкү чыгымдарды өлчөөчү түзүлүштөр каралышы керек:

– тазалоочу курулмаларга келип түшкөн саркынды суулар;

– тазаланган саркынды суулар.

216. Канализациялык тармакта мунай кармагычтардын алдында жана кийин 10 метрден кем эмес аралыкта гидравликалык бекиткичтүү кудуктар орнотулушу керек. Эгерде мунай продуктуларын чыгаруу үчүн бир нече мунай кармагычтан коллектор орнотулган болсо, анда коллекторго ар бир кошулууда гидравликалык бекиткичтүү кудук орнотулушу керек.

217. Мунай кармагычтар күйбөгөн материалдардан жасалып, жабык болушу керек.

218. Агынды суулардын сапатын көзөмөлдөө үчүн агынды суулардан үлгүлөрдү алып, алардын химиялык анализин жүргүзүү уюштурулушу керек.

§ 7. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын коопсуз өндүрүштүк объекттериндеги жабдууларга карата талаптар

219. Технологиялык процессте колдонулган негизги жабдуулардын жарактуулук мөөнөтү (ресурсу) белгилениши керек, ал эми жабдуунун курамына кирбеген түтүктөр жана арматуралар үчүн эсептик эксплуатациялык мөөнөт белгилениши керек, бул долбоордук документтерде жана техникалык паспортто чагылдырылышы керек.

220. Жабдууларды, механизмдерди, шаймандарды бузук абалда же коопсуздук түзүлүштөрү (блоктоочу, бекитүүчү жана сигналдык шаймандар жана приборлор) бузук болгондо, ошондой эле паспорттук көрсөткүчтөрдөн жогору жүктөмдө жана басымда эксплуатациялоого тыюу салынат.

221. Шаймандарды жана контролдук-өлчөөчү приборлорду эксплуатациядан чыгаруу алардын тетиктеринин физикалык эскириши боюнча, ошондой эле алардын жарактуулук мөөнөтү аяктагандан кийин жүргүзүлүшү керек.

222. Жабдууну ондоо ал өчүрүлгөндөн кийин, басым түшүрүлгөндөн, кыймылдуу бөлүктөрү токтотулгандан жана алардын кокусунан кыймылга келишине жол бербөө чаралары көрүлгөндөн кийин гана жүргүзүлүшү керек. Ишке киргизүүчү түзүлүшкө сөзсүз түрдө: «Иштетпе – адамдар иштеп жатат» деген плакат илинет.

223. Техникалык күбөлөндүрүү, монтаждоо же эксплуатациялоо процессинде жабдуунун ушул Эрежелердин жана башка коопсуздук эрежелеринин талаптарына дал келбестиги аныкталса, анда анын эксплуатацияланышына жол берилбеши керек.

224. Жабдуунун конструкциясына өзгөртүүлөр бул жабдууну иштеп чыгуучу жана долбоорлоочу уюмдар менен макулдашылгандан кийин гана киргизилиши мүмкүн.

225. Технологиялык системалар (системалардын айрым элементтери) алардын коопсуз иштешин камсыз кылуучу зарыл көзөмөл, коргоо жана блоктоочу каражаттар менен жабдылышы керек.

226. Жабдууну (аппараттарды, түтүктөрдүн участокторун ж.б.) ишке киргизүүдө же токтотууда технологиялык системада жарылуу коркунучу бар аралашмалардын пайда болушун алдын алуу боюнча чаралар каралышы керек (инерттүү газ менен үйлөтүү, үйлөтүүнүн натыйжалуулугун көзөмөлдөө ж.б.).

227. Климаттык шарттарга ылайык келбеген категорияда жасалган жабдууларды колдонууга жол берилбейт.

228. Жумушчулар үчүн коркунучтун булагы боло турган жабдуулардын түйүндөрү, тетиктери, шаймандары жана элементтери, ошондой эле тосмо жана коргоочу түзүлүштөрдүн беттери коргоочу түстөргө боёлушу керек.

229. Жабдуунун чыңалуу астында калышы мүмкүн болгон металл бөлүктөрүндө коргоочу жерге туташтыруу же нөлдөө үчүн көрүнгөн элементтер конструкциялык түрдө каралышы керек. Бул элементтердин жанында «Жерге туташтыруу» белгиси тартылат.

230. Тейлөөчү персоналдын жаракат алышына же аларга зыяндуу таасир этишине алып келиши мүмкүн болгон жабдуулар жана орнотмолор тосулат же экрандалат.

231. Жабдуунун бекитүүчү бөлүктөрүндө жана бириктирүүчү элементтеринде иштөө учурунда өз алдынча бошоп кетүүнү жана ажырап кетүүнү алдын алуучу шаймандар (контргайкалар, шплинттер, шынаалар ж.б.) каралышы керек.

232. Жабдуу анын нормалдуу иштешин камсыз кылуучу бекем пайдубалга (негизге) орнотулушу керек.

233. Тейлөө үчүн жумушчуну 0,75 м бийиктикке чейин көтөрүүнү талап кылган жабдуу тепкичтер менен, ал эми 0,75 мден жогору бийиктикке көтөрүүнү талап кылган жабдуу тосмолору бар тепкичтер менен жабдылат.

234. Бийиктиктеги жумушчу аянтчалары тайгалануу мүмкүнчүлүгүн жокко чыгаруучу бети бар металл барактардан жасалган төшөлмөгө, бири-биринен 40 см ашпаган аралыкта жайгашкан узунунан кеткен планкалары бар 1,25 м бийиктиктеги тосмолорго жана төшөлмөгө тыгыз жабышкан бийиктиги 15 см кем эмес бортко ээ болушу керек.

4-глава. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын коопсуз өндүрүштүк объекттериндеги технологиялык жабдууларды, резервуарларды жана технологиялык түтүк өткөргүчтөрдү, инженердик-техникалык камсыздоо системаларын тейлөө жана оңдоо

235. Курулуш, монтаждоо, ишке киргизүү-жөндөө, ошондой эле жабдууларды диагностикалоо боюнча калыбына келтирүү иштери өнөр жай коопсуздугу жаатындагы ченемдердин жана эрежелердин талаптарына, ошондой эле эксплуатациялоочу уюм тарабынан иштелип чыккан оңдоо иштерин коопсуз жүргүзүүнү уюштуруу боюнча документтерге ылайык жүргүзүлүүгө тийиш.

236. Жабдууларды (анын ичинде дем алуучу жана сактагыч клапандарды), резервуарларды жана технологиялык түтүк өткөргүчтөрдү, инженердик-техникалык камсыздоо системаларын техникалык тейлөө жана оңдоо боюнча иштердин көлөмү, мезгилдүүлүгү жана уюштуруу тартиби эксплуатациялоочу уюм тарабынан жабдууларды жана техникалык түзүлүштөрдү даярдоочу уюмдардын техникалык документтерине ылайык конкреттүү эксплуатациялоо шарттарын эске алуу менен иштелип чыккан техникалык документтер менен аныкталат.

237. Болот резервуарларды текшерүүдө резервуардын дубалынын төмөнкү курчоолорунун жана утордук түйүнүнүн тигиштеринин абалын текшерүү керек. Резервуардан мунай жана мунай продуктуларынын агып кетиши же анын ширетилген тигиштеринде же корпустун металлында жаракалар аныкталганда, резервуар эксплуатациялоодон чыгарылууга тийиш.

238. Резервуардын техникалык абалына көзөмөлдүн жыйынтыктары журналда (резервуардын эксплуатациялык паспортунда) чагылдырылышы керек.

239. Ар бир резервуардын түбүнүн чөгүшүнө системалуу түрдө көз салуу керек. Резервуар ишке киргизилгенден кийинки алгачкы төрт жылда (же түбүнүн чөгүшү толук турукташканга чейин) жыл сайын түбүнүн четин абсолюттук белгилерде, кеминде сегиз чекитте, бирок 6 метрден кем эмес аралыкта нивелирлөө зарыл. Натыйжалар резервуардын паспортуна киргизилиши керек. Жол берилгис бирдей эмес чөгүп кеткен учурда резервуар мунай продуктуларынан бошотулуп, иштетүүдөн чыгарылышы керек.

240. Темир жол цистерналарын тазалоо жана аларды куюуга даярдоо атайын пункттарда (станцияларда) жүргүзүлөт.

241. Резервуарларды жана тараларды тазалоо эксплуатациялоочу уюмдун же адистештирилген уюмдун тейлөөчү персоналы тарабынан жүргүзүлөт.

242. Бардык металл резервуарлар мезгил-мезгили менен тазаланып турушу керек:

– авиациялык бензин (реактивдүү кыймылдаткычтар үчүн күйүүчү) үчүн жылына эки жолудан кем эмес (эгерде куюу линиясында чыпкалоо ичкелиги 40 микрометрден ашпаган тазалоо каражаттары болсо, резервуарларды жылына бир жолудан кем эмес тазалоого жол берилет, ал эми ички коррозияга каршы каптамасы бар резервуарлар үчүн бул шарт сакталганда - үч жылда бир жолудан кем эмес);

– эки жылда бир жолудан кем эмес - калган ачык түстөгү мунай продуктулары жана майлар үчүн.

Мунай жана мазут сактоочу резервуарларды тазалоо тартиби жана мөөнөттөрү сакталуучу продуктунун сапатын сактоо жана резервуарларды пайдалануу шарттарына жараша эксплуатациялоочу уюм тарабынан аныкталат. Мунай продуктулары узак мөөнөткө сакталганда, металл

резервуарлар аларды бошоткондон кийин, эксплуатациялоочу уюм тарабынан белгиленген графикке ылайык тазаланууга тийиш.

Металл резервуарлар төмөнкү учурларда тазаланууга тийиш:

– оңдоого даярдоодо;

– мурунку сакталганга караганда сапаты жогору мунай продуктулары менен толтурууга даярдоодо.

243. Резервуарларды тазалоодо колдонулуучу тазалоочу агрегаттардын электр жабдуулары жарылуудан корголгон конструкцияда болушу керек жана жарылуу коркунучу бар аралашманын категориясына жана тобуна, ошондой эле жарылуу коркунучу бар зонанын классына ылайык келүүгө тийиш.

244. Күкүрттүү мунай жана мунай продуктулары сакталган резервуарларды тазалоодо пирофордук чөкмөлөрдүн өзүнөн-өзү күйүп кетүүсүнө жол бербөөчү чаралар каралышы керек.

Резервуарларды жана жабдууларды пирофордук чөкмөлөрдөн тазалоо, дезактивациялоо боюнча коопсуз иштерди жүргүзүү тартиби өнөр жай коопсуздугунун талаптарын эске алуу менен иштелип чыккан жана эксплуатациялоочу уюм тарабынан бекитилген өзүнчө нускамада баяндалууга тийиш.

245. Мунай продуктуларынын бууларын резервуардан жарылууга коопсуз концентрацияга чейин жок кылуу атайын суу эритмелери менен жууп, механикалаштырылган тазалоо үчүн атайын жабдууларды колдонуу же буулоо, ошондой эле жогоруда көрсөтүлгөн операциялардан кийин резервуарды желдетүү (мажбурлап же табигый) аркылуу ишке ашырылат.

246. Резервуардын желдетүүсү бардык ачык люктарда ишке ашырылышы керек.

Резервуардын буу-аба мейкиндигин мажбурлап желдетүү үчүн жарылуудан корголгон электр кыймылдаткычтары бар учкундан корголгон желдеткичтер же буу эжектору колдонулушу керек. Желдеткичтин корпусу жерге туташтырылышы керек.

247. Калдыктарды сордуруу, буулоо, үйлөтүү жана убактылуу электр менен жабдуу жана электр жабдууларын колдонуу менен жууп-тазалоо менен байланышкан убактылуу түтүк схемаларын монтаждоодо, акыркылары (көчмө насос, стартерлер, өчүргүчтөр) жарылуудан корголгон конструкцияда болушу керек.

248. Резервуарды буулоого, үйлөөгө, жууп-тазалоого арналган түтүктөр же алынып турма болуп, бул операцияларды жүргүзөрдүн алдында орнотулушу керек, же резервуарды иштетүүдө фланец аралык тыгындар орнотулган стационардык болушу керек.

Жумуш бүткөндөн кийин алынуучу түтүктөр демонтаждалып, резервуардык парктын тосмосунан тышкары сакталып, атмосфералык жаан-чачындан корголушу керек.

249. Жабдууларды тазалоо иштери эксплуатациялоочу уюм тарабынан иштелип чыккан газ кооптуу иштерди коопсуз жүргүзүүнү

уюштуруу боюнча техникалык документтердин талаптарына ылайык аткарылышы керек.

250. Иштеп жаткан жабдууларды оңдоого жол берилбейт.

251. Мунайды жана мунай продуктуларын төгүү жана куюу операцияларын аткаруунун алдында төгүү-куюу жана бөлүштүрүүчү түзүлүштөр текшерилиши керек. Текшерүүнүн жыйынтыктары сменаны кабыл алуу-өткөрүп берүү журналына киргизилиши керек.

252. Чагылгандан коргоочу түзүлүштөрдүн оң абалы мезгилдүү көзөмөлдөө жана кезексиз кароо жүргүзүү учурунда тастыкталууга тийиш.

253. Чагылгандан коргоочу түзүлүштөрдүн бардык оңдоолору күн күркүрөгөн мезгил башталганга чейин жүргүзүлүшү керек.

254. Мөөнөтү өтүп кеткен техникалык түзүлүштөр, жабдуулар жана резервуарлар алардын коопсуз эксплуатациялоо мөөнөтүн узартуу мүмкүнчүлүгүн аныктоо же эксплуатациялоодон чыгаруу үчүн аккредиттелген лабораторияда техникалык диагностикадан өткөрүлөт.

255. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объекттеринде иштетилип жаткан бардык техникалык түзүлүштөрдүн даярдоочу уюмдун паспорттору, Бажы союзунун же Евразиялык экономикалык бирлигинин техникалык регламенттеринин талаптарына ылайык келүү сертификаттары же декларациялары (эгер техникалык регламенттерде талап кылынса) болушу керек.

256. Жарылуу коркунучу бар зоналардагы мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын аймагында оңдоо иштерин жүргүзүүдө учкунсуз шайманды колдонуу зарыл.

257. Газ кооптуу жумуштарды, анын ичинде жабдууларды оңдоого даярдоо жана оңдоо иштерин жүргүзүү, эксплуатациялоочу уюм тарабынан иштелип чыккан жана бекитилген газ кооптуу жумуштарды коопсуз жүргүзүүнү уюштуруу боюнча нускаманы сактоо менен аткарылышы керек. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объекттеринде от иштерин жүргүзүү процессинде аткарылуучу ширетүү иштерин (электр ширетүү, газ менен ширетүү, кандоо жана каптама) өндүрүүдө эксплуатациялоочу уюм тарабынан иштелип чыккан жана бекитилген от иштерин коопсуз жүргүзүүнү уюштуруу боюнча нускаманы жетекчиликке алуу керек.

258. Жабдууларды жана техникалык түзүлүштөрдү оңдоо иштерин тейлөө кызматын көрсөтүүчү подряддык уюм аткарууга укуктуу. Подряддык уюмдун кызматкерлери өздөрүнүн эмгектик милдеттерин аткаруу үчүн зарыл болгон көлөмдө өнөр жай коопсуздугу жаатында аттестациядан өтүшү керек.

259. Жабдууларды жана анын айрым түйүндөрүн көтөрүү жана жылдыруу үчүн стационардык же көчмө көтөрүүчү курулмалар каралышы керек.

5-глава. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объекттериндеги аймакты, имараттарды

жана курулмаларды кармоого коюлган талаптар

260. Бардык жер астындагы коммуникациялар жана кабелдик трассалар алардын жайгашкан жерин жана багытын аныктоого мүмкүндүк берүүчү таануу белгилерине ээ болууга тийиш.

261. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объекттеринде аткаруучу документтердин, анын ичинде инженердик-техникалык камсыздоо тармактарынын участокторунун аткаруучу схемаларынын жана профилдеринин болушу камсыз кылынууга тийиш.

Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объекттерин реконструкциялоодо, жаңы объекттерди жайгаштырууда жана иштеп жаткан объекттерди жоюуда эксплуатациялоочу уюм долбоордук уюмга инженердик-техникалык камсыздоо тармактарынын участокторунун аткаруу схемаларын жана профилдерин, ошондой эле кооптуу өндүрүштүк объекттин кырдаалдык планын өткөрүп берет.

262. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объекттеринин аймагында жер иштерин жүргүзүүгө, эксплуатациялоочу уюм тарабынан иштелип чыккан жана бекитилген жер иштерин коопсуз жүргүзүүнү уюштуруу боюнча нускаманын талаптарына ылайык таризделген наряд-уруксаты жок жол берилбейт.

263. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объекттеринин аймагында шамалдын багытын жана ылдамдыгын аныктоочу прибор орнотулушу керек.

264. Өрткө каршы жабдууларга, өрт өчүрүүчү каражаттарга, байланыш жана сигнализацияга жолдорду, өтмөктөрдү, өткөөлдөрдү, кирүүчү жерлерди тосууга жана булгоого жол берилбейт.

265. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объекттеринин аймагы периметри боюнча күйбөс тосмо менен тосулуп, коргоо сигнализация системалары менен жабдылышы керек.

Ишканалардын өндүрүштүк аянтынын жалпы тышкы тосмосунун чегинде жайгашкан мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объектилерин тосуу талап кылынбайт.

266. Автотранспорттун өтүүчү жолдору, жөө жүргүнчүлөр тротуарлары, көпүрөлөр жана түтүктөр менен тосмолор аркылуу өтүүчү көпүрөлөр шаар куруу иши жөнүндөгү мыйзамдардын талаптарына жооп бериши керек.

267. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объекттеринин аймагында, көзөмөл-өткөрүү пунктунда аймак боюнча кыймылдын уюштуруу схемасы илинип, транспорттун максималдуу ылдамдыгы көрсөтүлүшү керек. Транспорт каражаттарынын аймакка кирип-чыгуу тартибин эксплуатациялоочу уюм аныктайт. Аталган тартипти аныктоодо транспорттун бир тараптуу кыймылын уюштурууга артыкчылык берилиши керек.

6-глава. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын коопсуз иштешин камсыз кылууга карата талаптар

§ 1. Өндүрүштүк процесстерди уюштурууга коюлуучу коопсуздук талаптары

268. Өндүрүштүк процесстердин коопсуздук талаптары ГОСТ 12.3.002-2014 боюнча белгиленет.

269. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларындагы өндүрүштүк процесстердин коопсуздугу кооптуу авариялык кырдаалдын алдын алуу менен камсыздалат жана төмөнкүлөр менен камсыз кылынышы керек:

– колдонуудагы эрежелерге жана көрсөтмөлөргө ылайык мунай продуктуларын кабыл алуунун, сактоонун, чыгаруунун жана эсепке алуунун технологиялык процесстерин колдонуу;

– нормативдик документтердин талаптарын канааттандырган жана жаракат алуунун жана кесиптик оорулардын булагы болбогон өндүрүштүк жабдууну колдонуу;

– кампанын аймагын жайгаштыруу;

– ишенимдүү иштеген жана үзгүлтүксүз текшерилген контролдук-өлчөөчү приборлорду, аварияга каршы коргоочу түзүлүштөрдү, маалыматтарды алуу, иштетүү жана берүү каражаттарын колдонуу;

– тез иштеген герметикалык бекитүүчү жана жөнгө салуучу арматураларды жана кооптуу жана зыяндуу өндүрүштүк факторлорду локалдаштыруу каражаттарын колдонуу;

– өндүрүштүк жабдууну рационалдуу жайгаштыруу жана жумуш орундарын уюштуруу;

– кызматкерлерди кесиптик тандоо, окутуу, алардын эмгек коопсуздугу боюнча билимин жана көндүмдөрүн текшерүү;

– кызматкерлерди коргоо каражаттарын колдонуу;

– жарылуунун алдын алуу жана өрттөн коргоо боюнча техникалык жана уюштуруу чараларын ишке ашыруу;

– ар бир жумуш ордунда тартип жана уюшкандыкты сактоо, жогорку технологиялык жана эмгек тартибин сактоо.

270. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларынын кооптуу өндүрүштүк объекттерине карата алардын курулушун, эксплуатациясын, реконструкциясын, капиталдык ремонтун, техникалык жактан кайра жабдуусун, консервациясын жана жоюлушун, ошондой эле аларда колдонулуучу техникалык түзүлүштөрдү, техникалык каражаттарды, машиналарды жана жабдууларды даярдоону, монтаждоону, жөндөөнү, тейлөөнү жана оңдоону, өндүрүштүк контролду жүзөгө ашыруучу жетекчи кызматкерлер жана персонал өнөр жай коопсуздугу маселелери боюнча КР ӨЭЖМКнин 2018-жылдын 12-майындагы №01-7/239 буйругу менен

бекитилген “Өнөр жай коопсуздугу жаатында ишканалардын адистерин даярдоо жана аттестациялоо боюнча иштерди уюштуруу жөнүндөгү жобого” жана “Өнөр жай коопсуздугу жаатында ишканалардын жумушчуларын окутуу жана билимин текшерүүнү уюштуруу жөнүндөгү жобого” ылайык даярдыктан өтүп, аттестациядан өтүшү керек.

271. Өндүрүштүк кооптуулук жогорулаган же пайда болушу мүмкүн болгон жерлерде жумуштар наряд-уруксат боюнча жүргүзүлүшү керек. Мындай жумуштардын тизмеси, наряд-уруксат берүүгө жана бул жумуштарды жетектөөгө укугу бар адистердин кызмат орундарынын тизмеси, ошондой эле наряд-уруксаттарды тариздөө тартиби эксплуатациялоочу уюм тарабынан бекитилет.

Кооптуулугу жогору жумуштарды жүргүзүү мындай жумуштарды уюштурууга жана коопсуз жүргүзүүгө талаптарды белгилеген нускамага ылайык жүргүзүлүшү керек.

272. Жарылуу коркунучу бар технологиялык процесстер үчүн аварияга каршы автоматтык коргоо системалары каралышы керек, алар жумуштун бардык режимдеринде регламентте каралган чектүү жол берилген параметрлерден четтөө учурунда жарылуу коркунучу бар чөйрөнүн пайда болушун жана башка авариялык кырдаалдарды эскертет жана процессти коопсуз токтотууну же коопсуз абалга которууну камсыз кылат.

273. Ар бир мунай жана мунай продуктуларынын кампасы үчүн эксплуатациялоочу уюм тарабынан аварияларды локализациялоо жана жоюу планы жана өндүрүштүк контролдоо жөнүндө жобо иштелип чыгат.

§ 2. Жарылуу жана өрт коопсуздугунун талаптары

274. Мунай жана мунай продуктуларынын кампаларындагы өндүрүштүк процесстердин жарылуу коопсуздугу жарылуу коркунучу бар кырдаалдын алдын алуу, жарылуудан коргоо, уюштуруу-техникалык иш-чаралар менен камсыз кылынышы керек.

275. Бардык өндүрүштүк процесстер ГОСТ 12.1.010 талаптарына, техникалык эксплуатациялоо эрежелерине жана технологиялык долбоорлоо нормаларына, ошондой эле колдонуудагы коопсуздуктун ченемдерине жана эрежелерине жооп бериши керек.

276. Жарылуу коркунучу бар зоналарга жайгаштырылган электр жабдууларынын жана автоматташтыруу каражаттарынын аткарылышы Электр орнотмолорунун түзүлүштөрүнүн эрежелерине жана Өрт коопсуздугу эрежелерине ылайык жарылуу жана өрт коркунучу боюнча жайлардын жана тышкы орнотмолордун классификациясына ылайык келүүгө тийиш.

277. Жарылуу коркунучу бар жайларда жана тышкы орнотмолордо электрдик контролдук-өлчөөчү приборлор жана автоматика каражаттары орнотулушу керек.

7-бөлүм. Мунай жана мунай продуктулары менен иштөөдө эмгекти коргоо талаптары

278. Жумуш берүүчү кызматкерлерге зыяндуу жана (же) кооптуу өндүрүштүк факторлордун таасири тийиши мүмкүн болгон жумуштарды уюштурууда, тиешелүү ченемдик укуктук актылардын талаптары менен белгиленген жол берилген таасир этүү деңгээлине чейин аларды жок кылуу же азайтуу боюнча чараларды көрүүгө милдеттүү.

Зыяндуу жана (же) кооптуу өндүрүштүк факторлордун деңгээлин өндүрүштүк процесстин мүнөзүнө жана шарттарына байланыштуу жол берилген таасир этүү деңгээлине чейин жок кылуу же азайтуу мүмкүн болбогон учурда, кызматкерлерди тиешелүү жеке жана (же) жамааттык коргоо каражаттары менен камсыз кылбастан жумуштарды жүргүзүүгө тыюу салынат.

279. Жумуш берүүчү кесиптик тобокелдиктин деңгээлин төмөндөтүү максатында төмөнкүлөргө укуктуу:

1) кызматкерлер жана эмгектин зыяндуу жана (же) кооптуу шарттары бар жумуш түрлөрү үчүн Эрежелерге жана эмгекти коргоо боюнча мыйзамдарга каршы келбеген кошумча коопсуздук талаптарын белгилөөгө. Эмгекти коргоо талаптары эмгекти коргоо боюнча тиешелүү нускамаларда камтылууга, кызматкерге көрсөтмө, инструктаж түрүндө жеткирилүүгө тийиш;

2) жумуштарды коопсуз жүргүзүүнү контролдоо максатында жумуштарды өндүрүү процесстерин дистанттык видео-, аудио- же башкача фиксациялоону камсыз кылуучу жабдууларды колдонууга.

280. Кампадагы объектилерде иштөөгө эмгекти коргоо боюнча окуудан өткөн жана эмгекти коргоо талаптары боюнча билимин текшерүүдөн өткөн кызматкерлер гана киргизилет.

Эмгекти коргоо боюнча кошумча (жогорулатылган) талаптар коюлган жумуштарды аткарган кызматкерлер үч айда бир жолудан кем эмес эмгекти коргоо боюнча кайрадан инструктаж өтүшү керек, ошондой эле он эки айда бир жолудан кем эмес эмгекти коргоо талаптары боюнча билимин текшерүүдөн өтүшү керек.

Эмгекти коргоо боюнча кошумча (жогорулатылган) талаптар коюлган зыяндуу жана (же) кооптуу эмгек шарттары бар кызматкерлердин кесиптеринин жана жумуш түрлөрүнүн тизмеси жумуш берүүчүнүн локалдык документи менен бекитилет.

281. Кызматкер өзүнүн түздөн-түз же жогору турган жетекчисине өндүрүштөгү кырсык жөнүндө, ал байкаган эмгекти коргоо боюнча нускамалардын бузулушу, жабдуулардын, шаймандардын жана жеке жана жамааттык коргонуу каражаттарынын бузулушу жөнүндө кабарлоого милдеттүү.

282. ООСды жана КСды сактоо жана колдонуу үчүн жайларда ачык отту колдонууга тыюу салынат, ал эми жасалма жарыктандыруу жарылууга

коопсуз жасалышы керек. Ошондой эле мындай жайларда тамеки тартууга, тамактанууга тыюу салынат.

283. ООС жана КС менен иштөөдө ГОСТ 12.4.310-2016 стандартына ылайык жеке коргонуу каражаттарын колдонуу зарыл.

284. ООСдын жана КСдын буусунан ууланган учурда жабырлануучуну дароо таза абага алып чыгуу (же чыгаруу) керек, кысып турган кийимден бошотуу керек (жакасын, курун чечүү).

Суук мезгилде жабырлануучуну жылытуу маанилүү, кан айланууну күчөтүү үчүн бут-колду сүртүү керек.

Эгерде эсин жоготсо, дем алуу токтосо же начарласа, дароо дарыгерди чакыруу керек. Дарыгер келгенге чейин кычкылтек, нашатырь спиртинин буусун дем алдырууну камсыз кылуу, таза абада жасалма дем алдыруу керек.

285. Эгерде териге ООС жана КС тийсе, аны жылуу суу жана самын менен жууш керек.

286. Этилденген бензин менен иштөөгө алдын ала жана мезгил-мезгили менен медициналык кароодон өткөн кызматкерлерге гана жол берилет. 18 жашка толо элек адамдарга, кош бойлуу аялдарга жана эмчек эмизген энелерге этилденген бензин менен иштөөгө тыюу салынат.

287. Этилденген бензин менен байланышкан жумуштарды аткарган бардык кызматкерлер жумуш ордунда этилденген бензин менен иштөө боюнча окуудан өтүшү, белгиленген мөөнөттөрдө инструктаж алышы жана эмгекти коргоо боюнча билими текшерилиши керек.

288. Этилденген бензин сакталган резервуарларда, идиштерде "ЭТИЛДЕНГЕН БЕНЗИН. УУЛУУ" деген так жазуу болушу керек. Ушундай эле жазуусу бар табличкалар этилденген бензин менен операциялар жүргүзүлгөн бардык участокторго илиниши керек.

289. Этилденген бензиндин үлгүлөрүн алуучу суу өткөрбөс сиңдирмеси бар же май-бензинге туруктуу материалдан жасалган кол кап кийип, булгаары бут кийим же резина өтүк жана ГОСТ 12.4.310-2016 боюнча коргоочу кийим кийиши керек.

Жумуш орду газ коркунучу жана авариялык кырдаал болгон учурда чыпкалоочу противогаз менен камсыз болушу керек.

290. Этилденген бензин териге тийген учурда, анын кургап кетишине жол берүүгө болбойт. Бензин тийген теринин жерлерин дароо керосин менен териге сүртпөстөн нымдап, андан кийин жылуу суу жана самын менен жууш керек. Эгерде кийим бензинге булганса, аны чечип, бензиндин жыты кеткенче таза абада желдетүү керек.

291. Этилденген бензин менен иштөөдө колдун терисин коргоочу майлар менен коргоо керек: ХИОТ-6, ЯЛОТ пасталары ж.б.

292. Этилденген бензин менен булганган беттерди зыянсыздандыруу үчүн керосиндеги 1,5% дихлорамин эритмесин (же сууда 3% эритмесин), этилденбеген бензинди же жаңы даярдалган хлор акиташынын боткосун (1 бөлүк кургак хлор акиташына 2-3 бөлүк суу) колдонуу керек.